

Nagrody za medale

Wielkopolscy medaliści igrzysk w Tokio: srebrna kajakarka Karolina Naja i brązowy zapaśnik Tadeusz Michalik (oboje na zdjęciu) zostali nagrodzeni przez samorząd województwa. 14 października z marszałkiem spotkali się zarówno zdobywcy międzynarodowych laurów, jak i obiecujący młodzi sportowcy.

► str. 2

FOT. B. RATAJCZAK

Wiedza się liczy

Warto wiedzieć. Zawsze, ale w niektórych dziedzinach szczególnie. Świadczą o tym przedsięwzięcia podejmowane ostatnio przez samorząd województwa w tak ważnych obszarach, jak: świadome obywatelstwo, zagrożenia związane z pandemią koronawirusa, nadużywanie alkoholu przez kobiety.

► str. 3

Sejmik zaapelował

Choć nie było jednomyślności, to jednak sejmik zdecydowaną większością głosów przyjął na październikowej sesji dwa apele. Pierwszy kierowany jest do premiera i dotyczy niepokojącego wzrostu cen energii. Drugi trafił do ministra rolnictwa w związku z pieniędzmi na obsługę PROW w kolejnych latach.

► str. 5

listopad 2021
nr 11 (246)

MONITOR

WIELKOPOLSKI

MAGAZYN SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA

rok XXI
ISSN 1642-0918

Nauka może być fajna

Jak w XXI wieku powinna wyglądać szkoła? Czy w edukacji sprawdzają się technologiczne nowinki? Przypominamy o projektach samorządu województwa, wspierających wielkopolską oświatę.

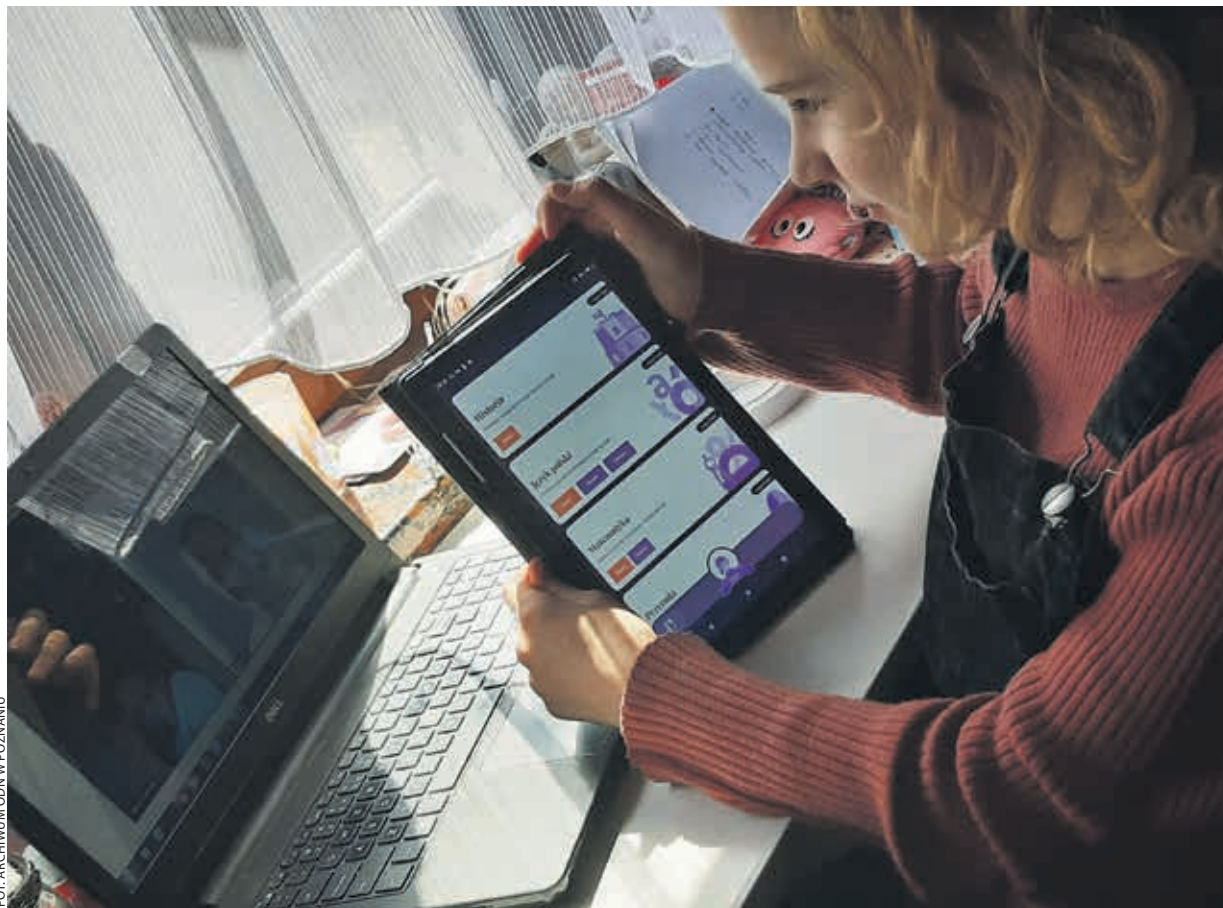
Choć samorząd województwa nie jest bezpośrednio odpowiedzialny za efekty nauczania i jakość polskiej edukacji (nie podlegają mu podstawówki i szkoły średnie, wcześniej także gimnazja), to jednak od wielu lat stara się wspomóc nasze szkolnictwo.

– Polska edukacja powinna dziś odpowiadać na wyzwania stojące przed społeczeństwem. To np. rozwój gospodarki 4.0, ucyfrowienie, robotyzacja, rosnący udział sztucznej inteligencji w naszym życiu – podkreśla marszałek Marek Woźniak.

Z jednej strony w marszałkowskich centrach i ośrodkach kształcenia nauczycieli swoje kompetencje podnoszą wielkopolscy pedagodzy, a z drugiej strony dotacje unijne dla JST oraz projekty samorządu województwa pozwoliły wyposażać w nowoczesny sprzęt wiele szkół w całym regionie. Przykładem jest choćby przedsięwzięcie pn. „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2020”, którego trzecią edycję podsumowano 22 października.

Warty około 100 mln zł projekt „Cyfrowej Szkoły”, realizowany przy wsparciu funduszy unijnych w ramach WRPO 2014+, koordynuje w naszym regionie Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu. W ramach zajęć pozalekcyjnych wzięło w nim udział dotąd ponad 13 tysięcy uczniów oraz 5 tysięcy nauczycieli z przeszło 700 szkół z terenu całego województwa.

Dzieci i młodzież na zajęciach uczą się przy wykorzystaniu tabletów, laptopów, aparatów fotograficznych, kamer, robotów, stacji meteorologicznych i innych specjalistycznych sprzętów

FOT. ARCHIWUM ODN W POZNANIU

Sprzęt kupiony w ramach „Cyfrowej Szkoły” sprawdził się zwłaszcza podczas pandemii, gdy rząd zamknął szkoły i w domach rozpoczęła się nauka online.

IT (w zależności od wybranego podprojektu). Korzystają przy tym z programów i aplikacji internetowych, służących rozwijaniu kompetencji w tym zakresie.

– Nauka może być przyjemna, sympatyczna, ciekawa, nie bójmy się tego słowa: fajna – zachęca uczniów prof. Waldemar Łazuga, ekspert ds. rozwoju kompetencji kluczowych w projekcie.

„Cyfrowa Szkoła” okazała się sukcesem, dlatego samorząd województwa we współpracy z ODN w Poznaniu i UAM zainaugurował 13 paź-

dziernika podobne rozgrywki. „Wielkopolska Superliga Liceów” to 3 ligi przedmiotowe (j. angielski, historia, matematyka), w których biorą udział 24 licea z całej Wielkopolski (576 uczniów podzielonych na 8-osobowe zespoły i 72 nauczycieli). Turniej potrwa do kwietnia 2022 r.

Kluczową rolę w edukacji najmłodszych odgrywają nauczyciele. 11 najlepszych z nich oraz 11 placówek edukacyjnych nagrodzono 20 października w Sali Ziemi Międzynarodowych Targów Poznańskich, gdzie z oka-

zacji Dnia Edukacji Narodowej rozstrzygnięto konkursy o tytuł wielkopolskiej szkoły i nauczyciela roku.

Nauczycielkami roku zostały Joanna Gadomska i Agnieszka Jankowiak-Maika, które odebrały nagrody z rąk marszałka Marka Woźniaka i Pauliny Stochnialek z zarządu województwa.

– Zawód nauczyciela to nie jest przyjdzie do fabryki i wykonanie jakiegoś procesu – mniej lub bardziej skomplikowanego. To praca z drugim człowiekiem, w miejscu, w którym sztuczna intelligen-

cja nigdy nie zastąpi naszego oddania, entuzjazmu i tego, z czym codziennie rano przychodzicie do pracy: uśmiechu do drugiego człowieka, do ucznia – przyznała Paulina Stochnialek.

Kilka dni wcześniej, 7 października, podczas jubileuszu 100-lecia Medycznego Studium Zawodowego im. PCK, także nagrodzono pedagogów. Tym razem wyróżnienia w siedzibie UMWW odebrali dyrektorzy i nauczyciele z placówek oświatowych podległych samorządowi województwa.

► str. 8-9

Kto jest radnym?

Ponieważ niedawno mieliśmy jedną zmianę w składzie wielkopolskiego sejmiku, przypominamy aktualną listę nazwisk radnych województwa ze zdjęciami i podstawowymi informacjami o nich.

► str. 6

Ważne debaty

Wyzwania stojące przed JST i te globalne, kwestie środowiskowe, wykorzystanie wodoru w Wielkopolsce, przyszłość UE, znaczenie pierwszych wolnych wyborów sprzed 30 lat – to niektóre z tematów debat, w jakich uczestniczyli w październiku przedstawiciele samorządu województwa.

► str. 7

Jak w Berlinie

Ta aleja bywała nawet przez niektórych porównywana do berlińskiej Unter den Linden. Czy słusznie? O jednej z najbardziej reprezentacyjnych arterii stolicy Wielkopolski pisze dr Marek Rezler.

► str. 10

Co za pyra!

Wielkopolska, jak wiadomo, kojarzy się z ziemniakami. A skoro żyjemy w „pyrandii”, samorząd województwa postanowił zorganizować konkurs na... największą tegoroczną pyrę i na najsmaczniejszą potrawę z tego warzywa.

► str. 11

Inna strona samorządu

Dokąd rektor marszałka by nie przenosił? Komu radna nie mówiła, że jest matolem? Kto zaryzykował zjedzenie zupy z „warzyw uratowanych przed zmarnowaniem”? Co robią pelikany w pogotowiu?

► str. 16

NA WSTĘPIE

Artur Boiński

OBY BYLI
OBYWATELAMI

Wyjątkowo wiele w tym wydaniu mamy tematów związanych z edukacją. Ważne są oczywiście te będące pokłosiem docenienia wielkopolskich nauczycieli i szkół, którym mimo wszystko jeszcze „chce się chce”. Jeszcze istotniejsze jednak wydają mi się doniesienia o działaniach, które nazwałbym kontynuacją dawnej wielkopolskiej pracy u podstaw. Myślę tu choćby o szeroko zakrojonym projekcie „Cyfrowej Szkoły” czy o licznych przedsięwzięciach składających się na wzmocnienie edukacji obywatelskiej.

To, w jakimś sensie, nawiązanie do dzieł takich postaci, jak wspomniany na październikowej sesji sejmiku ks. Wacław Bliźniński z Liskowa czy liczni organiczni, których ślady działalności znajdziemy przy „poznańskiej Unter den Linden”, o której pisze dr Marek Rezler. A także do – bliższych nam w czasie – postaw takich osób, jak pierwsza polska kobieta premier Hanna Suchocka, która była jednym z uczestników konferencji naukowej przypominającej wybory parlamentarne sprzed 30 lat.

Przedsięwzięcia, które wymieniałem w pierwszym akapicie, wydają się tak istotne, bo mogą pomóc w tym, by kolejne pokolenia Wielkopolan były świadomymi dokonywanych przez siebie wyborów obywatelami, a nie ciemnym ludem, który kupi wszystko, co – tej czy innej maści – władza mu „upchnie”. ■

Nowy – stary dyrektor

Leszek Sobieski wrócił po kilku latach na stanowisko dyrektora Departamentu Zdrowia w Urzędzie Marszałkowskim w Poznaniu.

Zastąpił Małgorzatę Mackiewicz-Wysocką, o której odejściu po 10 miesiącach pracy w UMWW informowaliśmy na łamach „Monitora”.

Leszek Sobieski jest radcą prawnym, absolwentem UAM, gdzie obronił też doktorat. Przez pięć ostatnich lat

pełnił funkcję dyrektora podległego samorządowi regionu Województwa Wielkopolskiego Szpitala Zespołowego w Koninie. Departament Zdrowia UMWW oraz większość jego pracowników zna bardzo dobrze, bo kierował nimi wcześniej, w latach 2012-2016.

RAK

Nagrody za medale

Przedstawiciele samorządu województwa 14 października w Poznaniu wyróżnili najlepszych wielkopolskich sportowców.

Najlepsi wielkopolscy sportowcy, zarówno młodzieżowi, jak i wyczynowcy, stanęli do pamiątkowego zdjęcia w holu UMWW.

Podczas sportowego podsumowania roku w UMWW, ze względu na Igrzyska Olimpijskie w Tokio, udało się połączyć dwie ważne kwestie: uhonorować młodych sportowców stypendiami za ich wyniki na światowych i europejskich imprezach, a także zaprosić ich do spotkania ze starszymi kolegami i medalistami igrzysk, mistrzostw świata i Europy.

– Chcemy pokazać wam waszą przyszłość, oczywiście pod warunkiem waszej ciężkiej pracy i profesjonalnego przygotowania. Potraktujcie to spotkanie jako inspirację i wyobraźcie sobie siebie na tych najbardziej nobilitujących arenach sportowych, jakimi są igrzyska olimpijskie – powiedział marszałek Marek Woźniak, zwracając się

do młodych stypendystów.

Zarząd województwa przyznał 69 stypendiów młodzieżowych za wyniki uzyskane podczas MŚ i ME. Ponadto przyznano 8 stypendiów olimpijskich i 4 nagrody za medale zarówno z igrzysk w Tokio, jak i mistrzostw świata i mistrzostw Europy oraz 3 nagrody trenerskie za wyniki uzyskane podczas igrzysk olimpijskich. Wyróżnienia podczas gali w UMWW wręczyli Marek Woźniak i Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

Stypendia olimpijskie wprowadzono w 2019 r. 3 tys. zł miesięcznie otrzymywali zawodnicy, którzy zdobyli kwalifikację do igrzysk, a osoby, które ukończyły rywalizację na minimum 8 miejsc, będą je pobierać do 31 grudnia 2022 r. Stypendyści mło-

dzieżowi z kolei do 31 sierpnia 2022 r. dostają 400 zł (jeśli nie zdobyli medalu MŚ lub ME) albo 600 zł miesięcznie.

Jednorazowe nagrody otrzymali: Karolina Naja – 15 tys. zł za srebrny medal na IO w Tokio w kajakarstwie K2 500 m; Tadeusz Michalik – 10 tys. zł za brązowy medal na IO w Tokio w zapasach w stylu klasycznym; Tomasz Barniak – 8 tys. zł za srebrny medal MŚ w kajakarstwie C2 1000 m; Marta Walczykiewicz – 4 tys. zł za brązowy medal ME w kajakarstwie w K1 200.

Ponadto na początku października w Muzeum Okręgowym w Lesznie nagrodę w wysokości 8 tys. zł z rąk Jarka Bogusławskiego odebrała Karolina Kucharczyk, która na Paraolimpiadzie w Tokio wywalczyła złoty medal w skoku w dal.

RAK

Zaproszenie
dla prezydenta

27 grudnia będzie świętem państwowym. Organizatorzy corocznych obchodów powstańczych, na czele z marszałkiem, zaprosili do udziału w nich prezydenta Andrzeja Dudę.

To prezydent, w wyniku oddolnej akcji Wielkopolan, złożył w parlamencie projekt ustawy o ustanowieniu 27 grudnia Narodowym Dniem Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego. Po jej wcześniejszym zaakceptowaniu przez Sejm, 28 października dokument poparli również jednogłośnie senatorowie.

Od lat organizatorem uroczystości związanych z rocznicą wybuchu zwycięskiego zrywu jest Samorząd Województwa Wielkopolskiego. Dlatego 2 listopada marszałek Marek Woźniak i Tadeusz Musiał, prezes Towarzystwa Pamięci Powstania Wielkopolskiego 1918/1919, wystosowali zaproszenie dla prezydenta Andrzeja Dudy na uroczystości, które odbędą się 27 grudnia w Poznaniu.

Wiele wskazuje na to, że ze względu na pandemię, podobnie jak rok temu, bezpośredni udział w rocznicowych wydarzeniach wezmą tylko zaproszeni goście, a masowe świętowanie będzie możliwe w przestrzeni internetowej.

ABO

O współpracy
z zagranicą

Czy spotkania, które ostatnio odbyli przedstawiciele władz województwa, pozwolą nawiązać podmiotom z naszego regionu nowe kontakty z zagranicznymi partnerami?

6 października w Poznaniu z delegacją partnerskiego Obwodu Turkiestańskiego z Kazachstanu spotkali się przedstawiciele samorządu województwa na czele z Jackiem Bogusławskim z zarządu województwa i przewodniczącą sejmikowej Komisji Gospodarki Martą Dzikowską. Mówiono m.in. o spalarni śmieci w Szymkencie, powstającej na wzór tej z Poznania.

29 października Jacek Bogusławski gościł w UMWW przedstawiciela ambasady Angoli w Warszawie. W rozmowach uczestniczyli wielkopolscy przedsiębiorcy zainteresowani możliwościami biznesowymi w Angoli.

Z kolei marszałek Marek Woźniak 3 listopada w UMWW podjął ambasadora Kanady w Polsce Leslie Scanlon. Te rozmowy koncentrowały się wokół zmian klimatu, odejścia od gospodarki opartej na węglu i odnawialnych źródeł energii.

ABO

Unijne debaty

Problemy związane z COVID-19, migracja czy ochrona klimatu – to kwestie, o których samorządowcy dyskutowali w Brukseli i Strasburgu.

28 października odbyło się posiedzenie Komisji Polityki Spójności Terytorialnej i Budżetu UE (COTER) Europejskiego Komitetu Regionów, w którym online uczestniczył marszałek Marek Woźniak. Głównymi tematami spotkania były ochrona klimatu, bezemisynowy transport drogowy oraz spójność jako ogólna wartość UE.

Z kolei w dniach 26-28 października wicemarszałek Wojciech Jankowiak wziął udział w 41. sesji Kongresu Władz Lokalnych i Regionalnych Rady Europy (CLRAE) w Strasburgu. Dyskutowano tam m.in. o problemach związanych z COVID-19, sytuacji samorządów w niektórych krajach Europy, migracji.

RAK

PAMIĘTALIŚMY

Przełom października i listopada sprzyja upamiętnieniu tych, którzy odeszli, w tym postaci zasłużonych dla naszej historii. 1 listopada przedstawiciele władz województwa (z marszałkiem Markiem Woźniakiem), powiatu, miasta, wojska i archidiecezji złożyli wspólnie kwiaty na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan i przed poznańskimi pomnikami. Marszałek pod koniec października uczestniczył również, zapalając znicze w poznańskim Forcie VII (na zdjęciu), w kolejnej odsłonie akcji upamiętniającej polskich patriotów, którzy zginęli jesienią 1939 roku w ramach operacji „Tannenberg”. 23 października natomiast wicemarszałek Wojciech Jankowiak reprezentował Wielkopolan podczas poznańskich uroczystości z okazji 65. rocznicy wybuchu Powstania Węgierskiego, składając kwiaty przy tablicach upamiętniających Romka Strzałkowskiego i Pétera Mansfelda.

ABO

W rocznicę traktatu

Podczas wydarzeń z udziałem Wielkopolan przypomniano 30. rocznicę podpisania historycznego Traktatu o dobrym sąsiedztwie i przyjaznej współpracy między Polską a Niemcami.

5 października gościł z tej okazji w Poznaniu konsul generalny RFN Hans Jörg Neumann. Spotkał się z nim w UMWW marszałek Marek Woźniak. – Nikt nie kwestionuje historii i nikt o niej nie zapomina. Nie można jednak mówić o uczciwości, jeśli historię wykorzystuje się instrumentalnie – podkreślił podczas rozmowy marszałek. Tego dnia w Bazarze odbyło się uroczyste spotkanie, zorganizowane przez konsula z okazji rocznicy traktatu. Wzięli w nim udział m.in. przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepka i wicemarszałek Wojciech Jankowiak, który w przemówieniu przywołał postać prof.

Krzysztofa Skubiszewskiego.

30-lecie traktatu było również jednym z głównych tematów obrad Komitetu ds. Współpracy Międzyregionalnej Polsko-Niemieckiej Komisji Międzyrządowej ds. Współpracy Regionalnej i Przygranicznej. W wydarzeniu, które odbyło się w dniach 14-15 października w Gdańsku, wziął udział wicemarszałek Wojciech Jankowiak.

Z kolei 5 listopada w Hesji (partnerskim regionie Wielkopolski), z udziałem online prelegentów z obu krajów, zorganizowano konferencję poświęconą wspólnie rocznicy. W wydarzeniu uczestniczyli m.in. minister ds. federalnych i europejskich Hesji Lucia Puttrich, marszałek Marek Woźniak, polski minister ds. europejskich Konrad Szymański, byli ambasadorzy obu krajów w Warszawie i Berlinie.

ABO

Dziękujemy dyspozytorom

Odbieranie telefonów alarmowych do pogotowia przeszło od marszałka do wojewody.

Na mocy rozwiązań ustawowych od października przestały działać wielkopolskie dyspozytornie medyczne, zlokalizowane w podległych samorządowi województwa stacjach pogotowia w Poznaniu i Koninie, a zadania te przekazano pod kuratelę wojewody. 5 października podczas spotkania w UMWW władze województwa i szefowie pogotowia uroczysto podziękowali odchodzącym dyspozytorom.

– Dziękuję wam za wysiłek, jaki wkładaliście do tej pory, by wysłać pomoc w trudnych sytuacjach. Wasz profesjonalizm decydował, że ratunek zjawiał się tam, gdzie trzeba, a opanowany głos w słuchawce był pierwszym sygnałem nadziei – mówiła Paulina Stochniałek z zarządu województwa.

Dyspozytorzy otrzymali od władz województwa i szefów pogotowia pamiątkowe statuetki i dyplomy.

Podczas spotkania w sali sesyjnej Urzędu Marszałkowskiego nie brakowało wzruszających wspomnień dotyczących wielu sytuacji podczas wspólnych dyżurów dyspozytorów i ratowników. Przypomniano też historię instytucji służących wzywaniu nagle pomocy medycznej

w Poznaniu. Jej korzenie sięgają okresu międzywojennego i jednostki funkcjonującej w budynku ówczesnej Straży Ogniowej przy ul. Grunwaldzkiej. Po wojnie były przenoszone na ul. Chelmońskiego, gdzie na początku lat 70. stworzono najnowocześniejsze w Polsce „biuro wezwań”.

Pod koniec 2005 roku dyspozytornia medyczna przeniosła się do nowej siedziby pogotowia przy ul. Rycerskiej, skąd wojewoda „zabrał” ją w 2012 roku na ul. Wiśniową. Po kilku latach dyspozytorzy wrócili na Rycerską, by teraz ponownie przeprowadzić się na Wiśniową... ABO

Niebezpieczne toasty

Ruszyła kampania społeczna „Spełnione toasty”, zlecona i sfinansowana przez samorząd województwa. Jej celem jest zwiększenie świadomości na temat szkodliwości picia alkoholu i jego wpływu na organizm kobiety.

Z badań przeprowadzonych na zlecenie Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu wynika, że aż 70 proc. ankietowanych uważa, że alkohol tak samo wpływa na zdrowie kobiet i mężczyzn. Tymczasem większe szkody wyrządza on w organizmie kobiet, które szybciej odczuwają skutki spożycia „procentów”.

Kampania, promowana m.in. w internecie na portalu www.spelnionetoasty.pl, opiera się na trzech popularnych toastach: „za zdrowie”, „rozchodniaczków” i „po maluszku”.

– Wszyscy znamy te toasty. My zobaczyliśmy ich drugie znaczenie i odnieśliśmy je do danych. Ponad 1,5 mln Polek jest uzależnionych lub pije ry-

Jedną z ambasaderek akcji jest Natalia Kukulska.

zykownie. Alkohol jest jedną z przyczyn rozpadu ponad 10 tys. rodzin w Polsce, a co roku rodzi się u nas 9 tys. dzieci z FASD, czyli ze spektrum płodowych zaburzeń alkoholowych, niegenetycznym, nieuleczalnym zespołem chorób, które wpływają na całe życie człowieka – wylicza Paulina Stochniałek z zarządu województwa.

Przygotowano m.in. trzy filmy promocyjne z udziałem gwiazd – ambasaderek, które przestrzegają przed skutkami picia alkoholu. RAK

Takiej wiedzy nigdy zbyt wiele

Szeroki katalog działań, podjętych przez samorząd województwa, ma pozwolić zrozumieć Wielkopolanom w różnym wieku, czym jest świadome obywatelstwo.

Chodzi o projekt edukacyjny pod nazwą „Budujemy społeczeństwo obywatelskie”, realizowany wspólnie z Wydziałem Nauk Politycznych i Dziennikarstwa Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Polskim Towarzystwem Nauk Politycznych oraz Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Lesznie.

– Zależy mi, abyśmy włączyli w ten projekt Wielkopolan w różnym wieku – tłumaczyła Paulina Stochniałek z zarządu województwa, która 25 października zaprezentowała założenia przedsięwzięcia podczas konferencji prasowej. – To konkretna wiedza (nie ideologia polityczna!) o tym, czym zajmuje się samorząd województwa, marszałek czy urząd marszałkowski. Wiedza, która przybliży obywatelowi, jak może wpływać na swoje otoczenie.

– Chcemy kształtować świadomego i odpowiedzialnego obywatela, który podejmuje świadome decyzje na rzecz miejsca, w którym żyje – precyzowała Dorota Kinal, dyrektor Departamentu Edukacji Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, która przedstawiła poszczególne przedsięwzięcia składające się na cały projekt.

Są one dobrane w zależności od poszczególnych grup odbiorców. I tak, na przykład, dla klas IV-VI przewidziano konkurs fotograficzno-plastyczny, a dla zespołów z klas VII-VIII rozgrywkę ligi przedmiotowej z wiedzy o społeczeństwie. Licealistom zaproponowano dwuetapowy „konkurs świadomego obywatelstwa”. Nauczyciele mogą skorzystać z cyklu webinarium lub wziąć udział w konkursie na scenariusz lekcji z edukacji obywatelskiej. Również webinarium oraz konkurs (choć sprofilowane specjalnie pod kątem tej grupy) to propozycja dla słuchaczy Uniwersytetu Trzeciego Wieku.

Jak zapowiedziano podczas październikowego spotkania z dziennikarzami, obecna edycja projektu jest pilotem, ale ma on być kontynuowany i mieć cykliczny charakter.

– Wyposażenie ludzi w rzetelną wiedzę obywatelską jest oczywiście o wiele trudniejszym zadaniem niż prosta manipulacja mająca na celu pozyskanie elektoratu, ale przecież my, Wielkopolanie mamy dobre tradycje wieloletniej pracy u podstaw – tak realizowany obecnie samorządowy program Paulina Stochniałek zapowiadała w rozmowie z „Monitorem”, gdy w połowie 2020 roku dołączyła do zarządu województwa. ABO

MISTRZOWIE OD CHOPINA W POZNANIU

Nad ranem 21 października poznaliśmy laureatów 18. Konkursu Chopinowskiego w Warszawie, a już 30 października jego zwycięzca Bruce Liu (na zdjęciu) zagrał w Auli UAM koncert z Poznańskimi Filharmonikami pod batutą maestro Łukasza Borowicza. Z kolei na 21 listopada w tym samym miejscu zaplanowano występ laureata II nagrody Alexandra Gadijewa z orkiestrą Amadeus. Dodajmy, że obie orkiestry to instytucje kultury samorządu województwa. ABO

Edukacją w koronawirusa

Samorząd województwa wsparł projekt portalu, który ma pomóc w walce z dezinformacją na temat COVID-19.

– Edukacja jest jednym z najważniejszych narzędzi w walce z koronawirusem, z fałszywymi informacjami na jego temat – powiedziała 3 listopada podczas konferencji prasowej w UMWW Paulina Stochniałek z zarządu województwa, która wraz z przedstawicielami Instytutu Chemii Bioorganicznej PAN i z Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Sieciowego przedstawiła projekt REGIONAL COVID-HUB, dofinansowany z WRPO 2014+ kwotą prawie 2,4 mln zł.

Dyrektor instytutu prof. Marek Figlerowicz podkreślał, iż podstawowym za-

daniem projektu jest walka z dezinformacją na temat COVID-19 i dostarczanie sprawdzonych naukowo wiedzy i faktów o pandemii. Pierwszej takiej na świecie, podczas której nauka i medycyna rozpoczęły walkę, tworząc testy i szczepionki.

Na platformie wlpk.covid-hub.pl powstało kompendium o Sars-CoV-2, z którego mogą korzystać nie tylko placówki oświatowe, ale także decydenci i mieszkańcy. System sekwencjonowania zachorowań na COVID-19 i zebrane w ten sposób dane pozwalają śledzić chorobę nie tylko w dużych ośrodkach miejskich, ale także w powiatowych i gminnych. Opracowana w naukowy sposób wiedza ma demaskować pojawiające się w internecie

fake newsy o szczepieniach, szczepionkach, liczbie zakażonych i zmarłych.

– Temu właśnie służy ten portal, stworzony przez poznańskich naukowców, aby nie tylko instytucje, ale także każdy mieszkaniec Wielkopolski mógł tam znaleźć prawdziwe i rzetelne dane – zapewniała Paulina Stochniałek. – Młodzież uczy się w szkołach o dżumie, a może uczyć o COVID-19. Czym jest, jak się rozprzestrzenia, jak działa szczepionka?

Dlatego samorząd województwa zamierza poprzez sieć podległych mu placówek oświatowych uzupełnić wiedzę nauczycieli, którzy mogą edukować uczniów o pandemii. Na platformie można znaleźć i pobrać np. gotowe scenariusze lekcji. RAK

Będzie koncert pamięci maestra

23 listopada Teatr Wielki w Poznaniu uczci pamięć Gabrieli Chmury – zmarłego przed rokiem dyrektora artystycznego tej instytucji kultury samorządu województwa, jednego z najwybitniejszych dyrygentów przełomu XX i XXI wieku.

Podczas koncertu w Auli Uniwersyteckiej zabrzmie ukochane dzieło maestra Chmury *Ein deutsches Requiem* Johannes Brahmsa oraz *I Koncert skrzypcowy g-moll* Maxa Brucha.

W realizację wydarzenia zaangażowali się przyjaciele Gabrieli Chmury: Boris Belkin (skrzypce), Justin Brown (dyrygent) oraz soliści, którzy często występowali pod jego batutą: Ruslana Koval (sopran) i Dario Solari (baryton). Artystom towarzyszyć będą chór i orkiestra teatru. Koncert poprowadzi Andrzej Seweryn. ABO

SEJMIKOWE PYTANIA

PRZEDSTAWIAMY TEMATY, KTÓRE RADNI PORUSZALI 25 PAŹDZIERNIKA, PODCZAS XXXV SESJI SEJMIKU, W RAMACH PUNKTU „INTERPELACJE I ZAPYTANIA”.

Adam Bogrycewicz (PiS) zgłosił trzy interpelacje o następującej tematyce: wsparcia Wielkopolan w sporze z firmą G.EN. GAZ Energia, zabezpieczenia w przyszłorocznym budżecie regionu pieniędzy na naprawę drogi wojewódzkiej nr 174, wymalowania znaku poziomego „stop” na skrzyżowaniu – wjeździe z os. Lelewela w ul. Żeromskiego (droga wojewódzka nr 180) w Trzciance.

Marek Sowa (PiS) złożył zapytanie w sprawie szans na skuteczne wyłonienie wykonawcy termomodernizacji Wojewódzkiego Szpitala Zespołowego w Lesznie oraz na zakończenie tych prac w pierwszej połowie 2022 roku, w obecnej perspektywie finansowej WRPO.

Zofia Szalczuk (PSL) w swojej interpelacji poruszyła kwestię realizacji przez lokalne grupy działania w województwie wielkopolskim instrumentu RLKS (rozwój lokalny kierowany przez społeczność) wspieranego ze środków PROW 2014-2020, nawiązując do planów zastosowania rozwiązań opartych na RLKS w nowym regionalnym programie operacyjnym.

Łucja Zielińska (PiS) zabrała głos w punkcie „interpelacje i zapytania”, by uzyskać informację na temat... terminu przekazania przez Urząd Marszałkowski radnym województwa kalendarzy na 2022 rok.

Jerzy Lechnerowski (niezrzeszony) w swoim wystąpieniu podziękował samorządowi województwa za przekazanie dotacji na budowę kładki nad Jeziorem Kórnickim, będącej elementem tamtejszej promenady, którą to inwestycję niedawno uroczysto zakończono.

Mirosława Rutkowska-Krupka (KO) interpelowała, by rozważyć wymalowanie przejścia dla pieszych na ulicy Powstańców w Złotowie, w ramach drogi wojewódzkiej nr 189. Sformułowała też zapytanie dotyczące rozmów o przekazaniu dworca w Złotowie na siedzibę tamtejszego centrum kształcenia zawodowego i ustawicznego. Przekazała ponadto podziękowania mieszkańcom miejscowości Skórka w gminie Krajenka za zamontowanie oświetlenia przy przejściach dla pieszych na drodze wojewódzkiej nr 188.

Jan Grzesiek (PSL), składając podziękowania za pomoc przekazywaną w ostatnich latach wielkopolskim pszczelarzom przez samorząd województwa, wystosował zapytanie dotyczące planów udzielania tego rodzaju wsparcia również w kolejnym roku.

Krystyna Kubicka-Sztul (SLD-LR) w nawiązaniu do wykonanego remontu drogi wojewódzkiej nr 432 z Wrześni do Tadeuszewa, wskazała na potrzebę dalszych prac na odcinku od Tadeuszewa do Środy Wielkopolskiej.

Ponadto radni złożyli następujące pisemne interpelacje i zapytania: **Zofia Itman (PiS)** – na temat zmniejszonej liczby połączeń kolejowych między Gnieznem a Jarocinem oraz wykluczenia komunikacyjnego we wschodniej Wielkopolsce; **Ewa Panowicz (KO)** w sprawach kilku potrzeb inwestycyjnych związanych z drogą wojewódzka nr 432 na terenie i w okolicach Osiecznej; **Łukasz Grabowski (PiS)** – w kwestiach: treści zamieszczonych na stronie internetowej samorządu województwa przy biogramach radnych, dofinansowania przekazanego w latach 2018-2021 stowarzyszeniu „Czas Kultury”, podstaw prawnych do określenia przez zarząd województwa zasad dofinansowania prac przy gruntach rolnych.

Ksiądz, który „stworzył” Lisków

Na sesji sejmiku przypomniano o bohaterze pracy u podstaw w południowej Wielkopolsce.

O d nietypowego wydarzenia rozpoczęły się październikowe obrady radnych województwa. Przewodnicząca sejmiku Małgorzata Waszak-Klepka udzieliła głosu przewodniczącemu Rady Powiatu Kaliskiego Janowi Adamowi Kłyszowi oraz wójt gminy Lisków Marii Krawiec. Goście, którzy przyjechali do siedziby samorządu województwa na zaproszenie wicemarszałka Krzysztofa Grabowskiego, przybliżyli radnym i obserwatorom sesji sylwetkę ks. Wacława Bliżynskiego.

Okazją były przypadające niedawno rocznice: 150. urodzin księdza, 120. jego przybycia do Liskowa i utworzenia miejscowej orkiestry dętej oraz 100. założenia przez niego domu dziecka w Liskowie. Samorządowcy przypomnieli działalność społeczną, oświatową, spółdziel-

Podczas sesji samorządowcy z Liskowa i powiatu kaliskiego przybliżyli radnym dokonania ks. Wacława Bliżynskiego.

czą i patriotyczną ks. Bliżynskiego, krzewienie idei pracy u podstaw, zaangażowanie w rozwój lokalnej społeczności, które pozwoliły w okresie międzywojennym stworzyć z Liskowa „wzorcową” polską wieś, odwiedzaną przez przedstawicieli najwyższych

władz państwowych i powołać do życia instytucje, z których wiele kontynuuje działalność do dzisiaj.

Nic więc dziwnego, że zasłużony duchowny to – jak podkreśla Krzysztof Grabowski – postać niezwykle ważna dla społeczności Liskowa i po-

wiatu kaliskiego. Dzięki obecności samorządowców z tego terenu na październikowej sesji oraz wystawie, zaprezentowanej w sejmikowych kuluarach, o doniosłości dokonań ks. Wacława Bliżynskiego mogło dowiedzieć się także szersze grono Wielkopolan. ABO

Radni z pomocą dla samorządów

Województwo kolejny raz wspiera wielkopolskie gminy i powiaty. Radni, którzy obradowali 25 października, podjęli kilka uchwał dotyczących przekazania z budżetu województwa pomocy finansowej jednostkom samorządu terytorialnego z naszego regionu.

Najwięcej funduszy (łącznie 400 tys. zł) trafiło tym razem do 71 gmin zgłaszających projekty sołectw w ramach IX edycji konkursu „Odnowa wsi szansą dla aktywnych sołectw”.

Niemal 113 tys. zł województwo przeznaczyło dla samorządów lokalnych na utworzenie tzw. jadłodzielni, w których będzie można zostawić żywność, jeśli mamy ją w nadmiarze. Po rozstrzygnięciu pierwszej edycji samorządowego konkursu pie-

niądze trafią do: Budzynia, Koła, Lubonia, Rawicza, Sulmierzyc, Swarzędza, Szamotuł i Trzcianki.

27 tys. zł otrzymała gmina Wapno, co pozwoli sfinansować wkład własny samorządu do wartego 135 tys. zł projektu technicznego, precyzującego konieczność do wykonania prace na terenie pokopalnianym. Gmina Jaraczewo – w ramach programu „Kuliszy kultury” – pozyskała 75 tys. zł na przebudowę pomieszczeń ośrodka kultury. Z kolei 25 tys. zł z budżetu województwa trafi do powiatu poznańskiego z przeznaczeniem na dofinansowanie wykonania opracowania studium korytarzowego dla budowy północno-wschodniej obwodnicy aglomeracji poznańskiej.

Najgorętszą dyskusję radnych wywołała jednak dota-

cja w wysokości 200 tys. zł dla miasta Poznania na organizację debaty i koncertu z okazji rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. Przedstawicielom PiS nie spodobała się zwłaszcza lista gości biorących udział w debacie, na której znaleźli się: prof. Marcin Matczak, Agnieszka Holland, dominikanin Tomasz Dostatni i Ludwik Wiśniewski, Aleksander Kwaśniewski i prof. Anna Wolf-Powęska.

– Dobór gości jest jednostronny, a obecność Aleksandra Kwaśniewskiego w debacie o kondycji polskiej demokracji i niepodległości może być dla wielu Wielkopolan bardzo bolesna – stwierdził radny Adam Bogrycewicz z PiS.

Podobnie argumentował szef klubu PiS Zbigniew

Czerwiński, dodając: – Lepiej byłoby zaprosić naszego kolegę, byłego przewodniczącego sejmiku, Lecha Dymarskiego, działacza antykomunistycznej opozycji.

– Samorząd nie może ingerować w listę zapraszanych gości, a debata ma być przeciwwagą dla mediów publicznych. Ten festiwal propagandy, który nie liczy się ani z faktami, ani z logiczną oceną sytuacji, tylko ma na celu mączenie w głowach, czasami musi być nieco zbalansowany przez wypowiedzi, które są w stanie wnieść nieco inny obraz – odpowiedział marszałek Marek Woźniak.

Ostatecznie większość radnych opowiedziała się za wsparciem dwudniowego przedsięwzięcia zatytułowanego „Wolność Kocham i Rozumiem”.

RAK

MEDALE DLA SAMORZĄDOWCÓW OD DZIAŁKOWCÓW

Sejmik Województwa Wielkopolskiego (na ręce przewodniczącej Małgorzaty Waszak-Klepki), marszałek Marek Woźniak, wicemarszałek Krzysztof Grabowski oraz radne Zofia Szalczuk i Marzena Wodzińska otrzymali medale „Bene meritis”. Podczas październikowej sesji przedstawiciele obchodzącego 40-lecie Polskiego Związku Działkowców dziękowali samorządowi województwa za przekazywane w Wielkopolsce wsparcie (wspominając nadzwyczajną sesję sejmiku z 2018 roku i przyznane w latach 2020-2021 4 mln zł). ABO

Dlaczego energia jest droga?

Sejmik w apelu wyraził sprzeciw wobec podwyżek cen prądu i gazu.

Podczas sesji 25 października, po gorącej dyskusji, dotyczącej zarówno źródeł wzrostu kosztów prądu i gazu, jak i obszarów pozyskiwania energii, na które należy postawić w przyszłości, sejmik przyjął apel do premiera w tej sprawie.

„My, Radni Sejmiku Województwa Wielkopolskiego, wyrażamy zdecydowany sprzeciw wobec rosnących cen energii w Polsce i polityki Rządu RP w tym zakresie. Energia elektryczna napędza gospodarkę. Niestety w Polsce jej cena nieustannie rośnie, co związane jest z niekorzystnym polskim miksem energetycznym, w znacznej mierze opartym na węglu kamiennym i brunatnym” – zauważyli radni, którzy dodali też: „Szczególnie niepokojące są drastyczne wzrosty cen gazu, w ostatnim czasie w niektórych gminach województwa wielkopolskiego wynoszące ponad 100%, wprowadzone tuż przed po-

FOT. PIOTR RATAJCZAK
Duże podwyżki cen dotyczą prądu i gazu.

czątkiem sezonu grzewczego. Skala wprowadzanych podwyżek jest bezprecedensowa i pośrednio wynika z prowadzonej przez Rząd RP polityki energetycznej”.

– Sytuację pogarsza przywiązanie polskiego rządu do węgla, podczas gdy inne państwa Unii od niego odchodzą – komentował radny Przemysław Ajchler (PO).

– Splot podwyżek w sektorze gazowo-energetyczno-pa-

liwowym utrudni nam zrównoważony rozwój, a w przypadku drastycznych różnic cen gazu zabrakło działań państwowych instytucji, nadzorujących rynek – zauważył Jan Grzesiek, a Czesław Cieślak (obaj z PSL) dodał: – Za podwyżkami cen energii, gazu i paliw idą kolejne: węgla, nawozów azotowych, produktów w sklepach.

Radni PiS byli innego zdania.

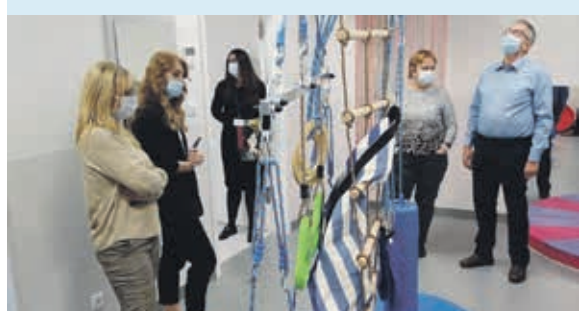
– Ceny energii rosną w całej Europie, ale to nie rząd decyduje o tych podwyżkach – mówił radny Robert Popkowski z PiS.

– Wzrost cen energii jest podyktowany błędnymi decyzjami UE – stwierdziła Zofia Itman, a Zbigniew Czerwiński dodał, że ceny hurtowe prądu są w większości krajów Unii jeszcze wyższe niż w Polsce.

Inną ośią sporu było to, że sejmik w przyjętym apelu zwrócił też uwagę na kwestię wodoru (co krytykował PiS, a popierała głównie PO): „Ponadto, władze polskie winny jasno komunikować potrzebę wzrostu znaczenia wodoru w dekarbonizacji Europy. Polska Strategia Wodorowa, a także prawo powinny zawierać jasny przekaz o zapotrzebowaniu na wodór w różnych sektorach gospodarki”.

Za uchwałą głosowali wszyscy obecni podczas obrad radni, poza członkami klubu PiS. RAK

SEJMIKOWE KOMISJE PRACUJĄ W TERENIE

Ze względu na pandemię większość obrad sejmikowych komisji odbywała się w tym roku w sposób zdalny, ograniczono też wyjazdy. Ostatnio jednak radnym udało się to zmienić. 11 października Komisja Planowania Przestrzennego i Infrastruktury Technicznej spotkała się we Wronkach, by obejrzeć zaawansowane w 75 proc. prace przy budowie obwodnicy miasta (w tym przy powstającym wiadukcie nad linią kolejową i przy budowie nowego mostu na Warcie). Komisja Kultury obradowała 12 października w muzeum w Lewkowie, przyglądając się realizacji projektu unijnego pn. „Konserwacja, rewitalizacja i modernizacja Zespołu Pałacowo-Parkowego w Lewkowie”. Dzięki blisko 15-milionowej dotacji z WRPO 2014+ przeprowadzono tam m.in. żmudne prace konserwatorskie, odnowiono też zabytkowy park. Komisja Gospodarki debatowała 15 października w nietypowym miejscu: w gościnnych progach firmy HiProMine w podpoznańskim Robakowie. Radni poznali np. innowacyjne rozwiązania (gospodarkę o obiegu zamkniętym) i technologię wdrożoną przy przemysłowej hodowli owadów. Wreszcie 22 października kilkoro przedstawiciele sejmikowej Komisji Zdrowia i Bezpieczeństwa Publicznego postanowiło odwiedzić nowo powstałe Wielkopolskie Centrum Zdrowia Dziecka w Poznaniu. RAK

Więcej na PROW

Sejmik zaapelował do ministra rolnictwa o zwiększenie pieniędzy dla województwa wielkopolskiego na pomoc techniczną w ramach PROW 2014-2020 „do wysokości zapewniającej obsługę programu w okresie przejściowym”.

Wspomniany program będzie realizowany o dwa lata dłużej, więc na odpowiednie rozdysponowanie dodatkowych pieniędzy unijnych dla wsi potrzebne są też odpowiednie fundusze. Jak tłumaczył radnym wicemarszałek Krzysztof Grabowski, z wstępnych propozycji ministerstwa wynika, że w puli zaproponowanej Wielkopolsce na obsługę programu zabraknie niemal pół miliona euro, a już wcześniej z budżetu województwa na ten cel samorząd musiał dołożyć około 5,5 mln zł.

Sejmik wskazał, że kwota dla Wielkopolski jest niewystarczająca i została ustalona na podstawie niemiernodajnych i nieprecyzyjnych wyliczeń. Radni apelują, aby „podział środków nastąpił zgodnie ze sprawiedliwą i adekwatną do prognozowanego obciążenia zadaniami metodologią”. Radni PiS (którzy wstrzymali się od głosu) przekonywali, że lepiej o brakujące pieniądze starać się „metodami dyplomatycznymi”, jednak zdecydowana większość uznała, że przyjęcie apelu będzie stanowiło wzmocnienie dla tego typu działań. ABO

ZARZĄD ODPOWIADA

PRZEDSTAWIAMY WYCIĄG Z ODPOWIEDZI UDZIELONYCH NA WCZEŚNIEJSZE INTERPELACJE I ZAPYTANIA RADNYCH.

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak

– w sprawie przystanku Konin Osiedle V odpisał Zofii Itman, że program rozbudowy przystanków kolejowych na lata 2021-2025 powstał w oparciu o rządową diagnozę społeczno-gospodarczą. Listy inwestycji, w tym lokalizacje nowych przystanków, określono na podstawie analiz wykonywanych przez zarządcę infrastruktury PKP PLK we współpracy z Ministerstwem Infrastruktury, które też przeprowadziło konsultacje społeczne programu. Właściwym adresatem postawionych w interpelacji pytań jest zarządca infrastruktury kolejowej, tj. PKP PLK. Dotyczy to budowy nowego przystanku, odtworzenia przejazdów kolejowych, prognoz ruchu pasażerskiego w związku z modernizacją linii na odcinku Sochaczew – Swarzędz.

– przekazał Łukaszowi Grabowskiemu, że na podstawie uzgodnień z województwem kujawsko-pomorskim POLREGIO obsługuje 8 par pociągów Poznań Główny – Gniezno – Trzemeszno – Mogilno – Inowrocław – Toruń/Bydgoszcz. Koleje Wielkopolskie obsługują 2 pary pociągów: Poznań Główny – Gniezno – Trzemeszno – Mogilno. Ta liczba została ustalona na podstawie badań popytowych. Od 12 grudnia oferta Kolei Wielkopolskich zostanie poszerzona o dodatkowe dwie pary pociągów do Mogilna. Jeżeli zainteresowanie mieszkańców przewozami będzie wzrastało oraz pozwolą na to możliwości finansowe, to liczba pociągów na odcinku Gniezno – Trzemeszno będzie zwiększana.

– odpowiedział na interpelację Adama Bogrycewicza w sprawie poprawy bezpieczeństwa pieszych i rowerzystów na DW 196 w Skokach. Poinformował, że samorząd województwa nie doświetla przejść dla pieszych czy przejazdów rowerowych, gdyż zgodnie z ustawą Prawo energetyczne do zadań własnych gminy należy planowanie i finansowanie oświetlenia miejsc publicznych i dróg znajdujących się na jej terenie. Nawiązując do oświetlenia nowego przejścia dla pieszych przy markecie Biedronka, poinformował, że należy to do inwestora obiektu i ma zostać wykonane w ramach przebudowy skrzyżowania z ul. Turystyczną i ul. Wągrowiecką.

– odpisał Markowi Sowie w sprawie zapraszania radnych na podpisywanie umów i na otwarcia inwestycji, współfinansowanych z WRPO lub budżetu województwa. Wskazał, że szczegóły każdego wydarzenia ustalane są z zarządem województwa oraz z władzami lokalnego samorządu, jeśli ten włącza się w organizację. Gospodarzom terenu pozostawia się kwestię zaproszeń przedstawicieli samorządów lokalnych, a ze strony samorządu województwa zapraszani są przedstawiciele tegoż samorządu czy parlamentu. Co do zasady w spotkaniach biorą udział osoby aktualnie piastujące stanowiska czy wykonujące mandat, bezpośrednio lub pośrednio zaangażowane w przygotowanie czy przebieg inwestycji lub wydarzenia.

Członek zarządu województwa Paulina Stochniałek

– odniosła się do zapytania Zbigniewa Czerwińskiego w sprawie odpowiedzi na wnioski pokontrolne przedłożone zarządowi województwa w związku z kontrolą problemową przeprowadzoną przez Komisję Rewizyjną w Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kaliszu. Poinformowała, że zarząd zapoznał się z wnioskami i uwagami pokontrolnymi komisji. Przedstawiła także informację w zakresie prowadzonego nadzoru i podejmowanych działań związanych z przygotowywaniem programów naprawczych SPZOZ-ów oraz ustosunkowała się do kwestii doboru firm zewnętrznych realizujących usługi na rzecz podmiotów leczniczych.

Dyrektor Departamentu Kultury UMWW Włodzisław Mazurkiewicz

– odpowiedział w imieniu marszałka na zapytanie Łukasza Grabowskiego. Przedstawił wyjaśnienia przekazane przez redaktora prowadzącego – kierownika Działu Wydawniczego Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu, obejmujące informacje na temat kosztów związanych z wydaniem i promocją publikacji pt. „Bogini Jezus” autorstwa Rafała Grupińskiego, a także na temat wyboru książek do serii Biblioteka Poezji Współczesnej. Przekazał również kopie dowodów księgowych oraz zestawienie pn. „Nagrody i nominacje w latach 2007-2021 (seria poetycka)”. ABO

Radni Województwa Wielkopolskiego VI kadencji

Przemysław Ajchler, lat 39,
Międzychód, 9754 głosy
w okręgu nr 2.
Wybrany z listy KO.

Leszek Biera, lat 60,
Pleszew, 12.084 głosy
w okręgu nr 5.
Wybrany z listy PiS.

Krzysztof Błaszczyk,
lat 59, Odra, 9001 głosów
w okręgu nr 6.
Wybrany z listy PiS.

Adam Bogrycewicz,
lat 26, Piła, 25.510 głosów
w okręgu nr 2.
Wybrany z listy PiS.

Czesław Cieślak, lat 72,
Koło, 11.379 głosów
w okręgu nr 4.
Wybrany z listy PSL.

Adam Cukier, lat 67,
Stara Tuchorza, 4426
głosów w okręgu nr 6.
Wybrany z listy SLD.

Zbigniew Czerwiński,
lat 57, Poznań, 29.451
głosów w okręgu nr 1.
Wybrany z listy PiS.

Marta Dzikowska, lat 36,
Tarnowo Podgórne,
17.832 głosy w okręgu nr 3.
Wybrana z listy KO.

Witosław Gibasiewicz,
lat 52, Ostrów Wielkopolski,
3614 głosów w okręgu nr 5.
Wybrany z listy PiS.

Marek Gola, lat 48,
Zaniemyśl, 31.449 głosów
w okręgu nr 3.
Wybrany z listy KO.

Krzysztof Grabowski,
lat 45, Kuźnica, 21.429
głosów w okręgu nr 5.
Wybrany z listy PSL.

Łukasz Grabowski, lat 32,
Małachowo Żłych Miejsce,
7557 głosów w okręgu nr 3.
Wybrany z listy PiS.

Agnieszka Grzechowiak,
lat 47, Wągrowiec, 1788
głosów w okręgu nr 2.
Wybrana z listy SLD.

Jan Grzesiek, lat 60,
Golina, 10.673 głosy
w okręgu nr 5.
Wybrany z listy PSL.

Zofia Itman, lat 64,
Konin, 20.923 głosy
w okręgu nr 4.
Wybrana z listy PiS.

Wojciech Jankowiak,
lat 62, Skórzewo, 13.463
głosy w okręgu nr 3.
Wybrany z listy PSL.

Filip Kaczmarek,
lat 51, Poznań,
4666 głosów w okręgu nr 1.
Wybrany z listy KO.

Joanna Król-Trąbka, lat 39,
Krotoszyn, 8577 głosów
w okręgu nr 6.
Wybrana z listy PSL.

Krystyna Kubicka-Sztul,
lat 65, Środa Wielkopolska,
1953 głosy w okręgu nr 3.
Wybrana z listy SLD.

Jerzy Lechnerowski,
lat 67, Kórnik, 10.452 głosy
w okręgu nr 3.
Wybrany z listy BS.

Jarosław Maciejewski,
lat 51, Rudna, 6634 głosy
w okręgu nr 2.
Wybrany z listy PSL.

Ewa Panowicz, lat 45,
Gronówko, 15.624 głosy
w okręgu nr 6.
Wybrana z listy KO.

Andrzej Pichet, lat 45,
Przygodzice, 3640 głosów
w okręgu nr 5.
Wybrany z listy KO.

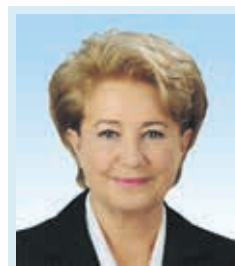
Andrzej Plichta, lat 60,
Kalisz, 7812 głosów
w okręgu nr 5.
Wybrany z listy PiS.

Robert Popkowski,
lat 52, Konin, 11.302 głosy
w okręgu nr 4.
Wybrany z listy PiS.

Patrycja Przybylska,
lat 26, Skórzewo, 8479
głosów w okręgu nr 3.
Wybrana z listy KO.

Mirosława Rutkowska-Krupka,
lat 73, Piła,
21.061 głosów w okręgu
nr 2. Wybrana z listy KO.

Krzysztof Sobczak,
lat 55, Turek, 10.034 głosy
w okręgu nr 4.
Wybrany z listy PiS.

Tatiana Sokołowska,
lat 52, Poznań, 12.845
głosów w okręgu nr 1.
Wybrana z listy KO.

Marek Sowa, lat 66,
Leszno, 21.425 głosów
w okręgu nr 6.
Wybrany z listy PiS.

Paulina Stochniak,
lat 42, Swarzędz, 4811
głosów w okręgu nr 1.
Wybrana z listy KO.

Małgorzata Stryska,
lat 65, Poznań, 24.080
głosów w okręgu nr 3.
Wybrana z listy PiS.

Zofia Szalczyk, lat 69,
Poznań, 11.027 głosów
w okręgu nr 6.
Wybrana z listy PSL.

Henryk Szopiński,
lat 56, Zakrzewo,
9624 głosy w okręgu nr 2.
Wybrany z listy KO.

Henryk Szymański,
lat 70, Grodzisk Wielkopolski,
12.772 głosy w okręgu
nr 6. Wybrany z listy KO.

Małgorzata Waszak-Klepka,
lat 61, Poznań, 7382 głosy
w okręgu nr 4.
Wybrana z listy KO.

Marzena Wodzińska,
lat 47, Kalisz, 29.880
głosów w okręgu nr 5.
Wybrana z listy KO.

Marek Woźniak, lat 58,
Suchy Las, 58.004 głosy
w okręgu nr 1.
Wybrany z listy KO.

Łucja Zielińska, lat 61,
Piła, 8606 głosów
w okręgu nr 2.
Wybrana z listy PiS.

Samorządowe dyskusje na MTP

Stan demokracji lokalnej, kwestie środowiskowe, globalne wyzwania – były wśród tematów październikowych debat z udziałem władz województwa.

Europejskie Forum Samorządowe „Local Trends” ma być nową platformą, która łączy samorządowców, przedstawicieli biznesu i administracji państwowej oraz środowiska naukowe. Jednym z partnerów strategicznych przedsięwzięcia, zainicjowanego przez prezydentów Poznania i Sopotu, jest Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego.

11 i 12 października, na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich, podczas licznych sesji, debat i dyskusji okrągłostołowych, rozmawiano o walce ze skutkami pandemii i z konsekwencjami kryzysu klimatycznego, zielonej i cyfrowej transformacji, o wspólnych celach związanych z nową perspektywą finansową UE.

Marszałek Marek Woźniak wziął udział w debacie „Czy zielona i cyfrowa transformacja zapewni spójność i rozwój regionów?”. Głos zabierali też członkowie zarządu województwa: Paulina Stochniałek („Kształtowanie wspólnoty lokalnej i regionalnej przez edukację obywatelską”) i Jacek Bogusławski („Era wodorowa – zielona transformacja miast i regionów” oraz „Razem czy osobno – jak skutecznie i efektywnie dostarczać usługi publiczne?”).

Marszałek Marek Woźniak wystąpił podczas forum „Local Trends”...

– Samorząd to odpowiedzialność – za mieszkańców, za swoją wspólnotę lokalną i miejsce, w którym gospodarujemy, podejmujemy trudne decyzje – podsumowywał forum Marek Woźniak. I zaznaczył: – Buntuję się przeciwko koncepcji, która wydaje się być obowiązującą strategią obecnie rządzących, która uprzedmiotawia samorząd. To wizja jego finansowania, oparta na zasadzie „bądź grzeczny i ładnie poproś”.

Z kolei 27 i 28 października na MTP odbywał się kongres „Impact’21”, z udziałem ponad 400 przedstawicieli największych światowych firm, polityków, samorządowców, naukowców oraz ekspertów.

Dyskutowano o globalnych trendach w kilkunastu obszarach, m.in. o cyfrowych technologiach przyszłości, transformacji sektora energetycznego, otwartej bankowości, systemie ochrony zdrowia. Gościem specjalnym wydarzenia była (online) Hillary Clinton.

W wydarzeniu wzięli udział sejmikowi radni na czele z przewodniczącą sejmiku Małgorzatą Waszak-Klepka, a prelegentem w dyskusji „Jak finansować politykę klimatyczną? Zielona energia w miastach” był Jacek Bogusławski z zarządu województwa. Mówił on o funduszach w obecnym i kolejnym regionalnym programie operacyjnym, przeznaczonych w Wielkopolsce na inicjaty-

...a Jacek Bogusławski z zarządu województwa na konferencji „Impact’21”.

wy związane z ochroną klimatu i Zielonym Ładem.

Z kolei podczas debaty o znaczeniu wodoru w osiągnięciu neutralności węglowej Jacek Bogusławski podkreślił: – Wielkopolska przygotowuje się do strategii wodorowej dla naszego regionu. Gdy pojawi się strategia dla całego kraju, będziemy się w nią nie tylko wpisywać, ale także wyznaczać kierunki działań dla Polski.

Wcześniej, bo 6 października, również na MTP debatę „Ku przyszłości” rozpoczął się cykl organizowanych przez samorząd województwa konferencji „Wielkopolskie rozmowy o klimacie”. Do dyskusji o zapobieganiu

zmianom klimatycznym zasiadli politycy, samorządowcy, urzędnicy, społecznicy, przedstawiciele młodzieży i Kościoła.

– Cieszy, że choć na co dzień różnimy się od siebie, to w sprawie tak ważnej jak klimat potrafimy się porozumieć, przynajmniej na poziomie regionalnym – mówił po spotkaniu Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

Konferencja była okazją do przekazania odznak honorowych „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego” osobom zasłużonym w działalności na rzecz środowiska. Jacek Bogusławski i wiceprzewodniczący sejmiku Marek Gola wręczyli je Haninie Grunt i prof. Andrzejowi Mizgajskiemu.

ABO

30 lat po wyborach

O przebiegu i konsekwencjach pierwszych powojennych w pełni wolnych wyborów parlamentarnych w Polsce rozmawiano na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM.

Konferencja naukowa na ten temat odbyła się 27 października, a więc dokładnie w trzydziestą rocznicę głosowania z 1991 roku. Spotkanie, które odbyło się pod patronatem marszałka Marka Woźniaka, było współfinansowane przez samorząd województwa.

Jaka droga prowadziła do tych wyborów, jak przebiegało głosowanie, co z niego – w krótszej i dłuższej perspektywie – wynikało: o tym wszystkim rozmawiali przez kilka godzin politolodzy, historycy, socjologowie, prawnicy, europejści.

Najciekawsze były analizy i osobiste wspomnienia bezpośrednich politycznych uczestników tamtych wydarzeń. O problemach z tworzeniem i funkcjonowaniem rządu i o stosunkach władzy wykonawczej z ustawodawczą opowiadała prof. Hanna Suchocka, która jako pierwsza kobieta w Polsce zasiadła w 1992 roku w fotelu premiera. Z kolei ciekawą analizę tamtego, mocno rozdrobnionego, Sejmu przedstawił prof. Filip Kaczmarek, 30 lat temu poseł, a dziś prezes Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk i szef sejmikowej Komisji Edukacji i Nauki. ABO

Wodór to przyszłość

4 listopada w Poznaniu odbyła się konferencja pn. „Wielkopolska Dolina Wodorowa – Edukacja dla wodoru”.

W debacie zorganizowanej w UMWW w ramach cyklu spotkań „Wielkopolska – kierunek wodor” wzięli udział samorządowcy, przedsiębiorcy, naukowcy i uczniowie z całego regionu, dla których przygotowano trzy równoległe panele eksperckie.

– Dla nas kluczowym nurtem wykorzystania wodoru będzie transport zbiorowy. Autobusy na wodór planują już kupić Poznań i Konin, ale jako samorząd województwa chcielibyśmy też wykorzystać wodór do napędu pociągów na liniach niezelektryfikowanych – podkreślił marszałek Marek Woźniak.

Wielkopolska jako jeden z pierwszych regionów w kraju podjęła działania w obszarze budowy regionalnego ekosystemu wodorowego.

– Mamy przygotowany plan strategicznej transfor-

Przed UMWW zaprezentowano auta z napędem wodorowym. Jedno z nich, toyotę mirai, testował marszałek Marek Woźniak.

macji dla wschodniej Wielkopolski, obejmującej m.in. rozwój technologii wodorowych. Tu potrzebny jest jednak stabilny producent wodoru, którym może być koniński ZE PAK. Jeśli będzie pozyskiwał pierwiastek ze spalania biomasy i odnawialnych źródeł energii, spełni nasze oczekiwania w zakresie zielonej energii – dodał Marek Woźniak.

– Dlaczego stawiamy na wodór? Bo to szansa na de-

karbonizację całej gospodarki, na zrównoważony rozwój, na zielone miejsca pracy i nowe możliwości biznesowe dla firm – wymieniał z kolei Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

Podczas konferencji dyskutowano m.in. o możliwościach pozyskania dofinansowania na rozwój projektów wodorowych oraz o neutralnych klimatycznie miastach przyszłości na przykładach Wiednia i Sztokholmu. RAK

Regiony o Europie

Ponad 17 tysięcy osób wzięło udział w 19. edycji Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast (EWRC) – największego w UE corocznego spotkania samorządowców i osób zajmujących się działaniami na szczeblu lokalnym.

Na tę rekordową liczbę w zdecydowanej większości złożyli się uczestnicy online, bo tym razem na miejscu, w Brukseli, mogła spotkać się jedynie niewielka grupa najważniejszych polityków (w tym komisarz ds. spójności i reform Elisa Ferreira i przewodniczący Europejskiego Komitetu Regionów Apostolos Tzitzikostas), część ekspertów i dziennikarzy. Tym razem EWRC, zorganizowany w dniach 11-14 października, odbywał się pod hasłem „Razem dla uzdrowienia”, nawiązując tym samym do sytuacji i działań związanych z pandemią.

EWRC tradycyjnie towarzyszyły sesja plenarna EKR (ze zdalnym udziałem mar-

Z powodu pandemii wydarzenia odbywały się w formule hybrydowej – niewielka część uczestników spotkała się w Brukseli, większość brała w nich udział online.

szalka Marka Woźniaka), spotkanie komisji COTER i REGI, publikacja raportu o stanie regionów, wręczenie nagród dla młodych dziennikarzy, a przede wszystkim dziesiątki warsztatów, konferencji i seminariów dla samorządowców, naukowców, ludzi biznesu i mediów.

Jeden z warsztatów, jak co roku, współorganizowało (z regionami z sześciu krajów) Biuro Informacyjne Województwa Wielkopolskiego

w Brukseli. Dyskusję prowadzono wokół hasła: „Interoperacyjność rozwiązań cyfrowych”. Reprezentujący nasz region Adam Olszewski z Poznańskiego Centrum Superkomputerowo-Siecowego przedstawił wyzwania i możliwości dla transformacji cyfrowej w wielkopolskim przemyśle, administracji publicznej oraz w organizacjach pozarządowych w kontekście kryzysu wywołanego koronawirusem. ABO

Nagrody i wyróżnienia dla dyrektorów i nauczycieli ze szkół oraz placówek oświatowych podległych samorządowi województwa wręczono uroczystie 7 października w UMWW.

100 lat „Medyka”

Medyczne Studium Zawodowe im. PCK świętuje jubileusz stulecia działalności.

7 października marszałek Marek Woźniak oraz Paulina Stochniałek z zarządu województwa spotkali się w UMWW w Poznaniu z pedagogami z okazji jubileuszu 100-lecia Medycznego Studium Zawodowego im. PCK oraz wielkopolskich obchodów Dnia Edukacji Narodowej.

MSZ im. PCK funkcjonuje w ramach Wielkopolskiego Samorządowego Centrum Kształcenia Zawodowego i Ustawicznego nr 2 w Poznaniu i jest placówką edukacyjną podległą samorządowi województwa. Powstała 21 czerwca 1921 roku, kiedy to z inicjatywy Polskiego Czerwonego Krzyża (okręgu wielkopolskiego PCK, przy współudziale Amerykańskiego Czerwonego Krzyża i Fundacji Rockfeller) powołano do życia Poznańską Wyższą Szkołę Pielęgniarek i Higienistek, pierwszą w kraju szkołę kształcącą świeckie pielęgniarki.

Kuźnia kadr

– Szkoła powstała w czasach bardzo trudnych, tworzenia się nowoczesnego państwa polskiego, po latach zaborów. I można z dumą powiedzieć, że to właśnie w Wielkopolsce, w Poznaniu, stworzono szkołę, której renoma była dostrzegana na obszarze całej Polski. Powołana przez Polski Czerwony Krzyż, nowoczesna, opierająca się na najlepszych wzorach zachodnioeuropejskich, które poniekąd wynikały z opieki nad rannymi podczas I wojny światowej. Ale też szkoła, która postawiła sobie bardzo ważne zadanie, że będzie kształcić zawsze potrzebne pielęgniarskie kadry medyczne – podkreślił podczas spotkania Marek Woźniak.

Na przestrzeni lat w placówce zwanej potocznie „Me-

dykiem” następowało wiele zmian (nazwa, profil kształcenia oraz jej lokalizacja), także tych związanych z fluktuującymi potrzebami rynku pracy. Dziś jej słuchacze kształcą się w wielu bardzo poszukiwanych specjalnościach, w tym ratowników medycznych czy techników stomatologicznych.

– Ta szkoła zawsze była widziana i dostrzegana tu, w Poznaniu przez specjalistów branżowych, ale również całą społeczność. Szczególnie chciałbym podkreślić świetną pracę zespołu nauczycielskiego, który w sposób profesjonalny przygotowuje do zawodu, ale też uczy młodych ludzi empatii i odpowiedniego podejścia do tych, którymi się opiekują. Za to wielkie podziękowania kieruję do wszystkich dydaktyków i nauczycieli – podsumował marszałek.

Z kolei Paulina Stochniałek, odpowiedzialna w za-

wejść w skład WSKCKiU nr 2 w Poznaniu. Do 25 czerwca 2021 r. ukończyły je 5504 osoby, w tym 3882 pielęgniarki, 714 ratowników medycznych, 199 opiekunów medycznych, 185 techników dentystycznych, 176 higienistek stomatologicznych, 118 asystentek stomatologicznych oraz 230 osób na kierunkach: opiekunka dziecięca, opiekun w domu pomocy społecznej, opiekun osoby starszej i opiekunka środowiskowa.

– Te zawody medyczne, które można zdobyć w placówkach samorządu województwa, mają przecież strategiczne znaczenie – zauważył podczas uroczystości wielkopolski wicekurator oświaty Zbigniew Talaga, który złożył także życzenia nauczycielom z okazji Dnia Edukacji Narodowej.

W skład WSKCKiU, oprócz Medycznego Studium Zawodowego im. PCK w Poznaniu, wchodzi obecnie też Kole-

– Miałem okazję obejrzeć po remoncie szkołę od piwnic aż po poddasze i muszę przyznać, że jest to przykład udanej modernizacji – opowiadał Marek Woźniak.

– A jak ja oceniam stulatkę? – zastanawiał się jej dyrektor Zbigniew Andrzejewski, który w odpowiedzi podsumował krótko: – To szkoła spełnionych marzeń.

Laury dla pedagogów

Przypomnijmy, że samorząd województwa nadzoruje i prowadzi różnego rodzaju placówki edukacyjne. Oprócz wielkopolskich samorządowych centrów kształcenia zawodowego i ustawicznego są to również: centra doskonalenia nauczycieli; ośrodki doskonalenia nauczycieli; centra wsparcia rzemiosła, kształcenia dualnego i zawodowego, które działają w kilku miastach całego regionu.

Dyrektorów i nauczycieli z tych placówek oświatowych nagrodzono w drugiej części uroczystej gali 7 października. Zarząd województwa przyznał 2 nagrody pierwszego stopnia w wysokości 9 tys. zł oraz 38 nagród drugiego stopnia w wysokości 5 tys. zł, które wyróżnionym pedagogom wręczyli Marek Woźniak oraz Paulina Stochniałek.

Tego dnia przyznano też odznaki honorowe „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego”. Na wniosek fundacji „Medycyna i Sztuka” otrzymały je Małgorzata Roszkiewicz oraz Anna Różalska, które doceniono „za znaczący wkład w budowę fundamentu dla wszechstronnego kształcenia kadr medycznych w województwie wielkopolskim i zaangażowanie na rzecz wzmocnienia etosu służby społecznej, wrażliwej na potrzeby drugiego człowieka”.

Nowoczesna

22 października w Poznaniu odbyła się gala finałowa podsumowująca trzecią edycję samorządowego projektu „Cyfrowa Szkoła Wielkopolsk@ 2020”.

Warty około 100 mln zł projekt „Cyfrowej Szkoły”, realizowany przy wsparciu funduszy unijnych w ramach WRPO 2014+, koordynuje w naszym regionie Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Poznaniu. W ramach zajęć pozalekcyjnych wzięło w nim udział dotąd ponad 13 tysięcy uczniów oraz 5 tysięcy nauczycieli z ponad 700 szkół z terenu całego województwa.

Przedsięwzięcie ma zmienić podejście do technologii informatycznej w nauczaniu dzieci. Nowoczesne oprogramowanie i sprzęt w połączeniu z szerokopasmowym internetem pozwalają uczniom i nauczycielom na roz-

tów, stacji meteorologicznych i innych specjalistycznych sprzętów IT (w zależności od wybranego podprojektu). Korzystają przy tym z programów i aplikacji internetowych, służących rozwijaniu kompetencji w tym zakresie.

Wszak nie od dziś wiadomo, że w XXI wieku dużo łatwiej jest funkcjonować i pracować, znając tajniki i możliwości nowych technologii. W samorządowym projekcie chodzi właśnie o to, by młodzież nie bała się nowinek, by korzystała ze sprzętu IT nie tylko w trakcie zabaw i gier, ale także podczas nauki w szkole.

– W trzeciej edycji przedsięwzięcia do szkół przekazano łącznie 3750 tabletów i 150 laptopów oraz dodatkowo 768 laptopów do każdej placówki biorącej udział w „Ligach Przedmiotowych”

Specjaliści i pedagodzy podkreślają, że w edukacji warto stawiać na naukę metodą projektu, na pracę w zespole

wój kompetencji cyfrowych oraz na wykorzystywanie informatyki w szkołach w inny niż dotychczas sposób.

Dlatego ważna jest m.in. kwestia odpowiedniego przeszkolenia nauczycieli. Łącznie w roku szkolnym 2020/2021 w zajęciach uczestniczyło prawie 2300 pedagogów, a ze względu na pandemię wykłady i seminaria prowadzono w trybie zdalnym.

Tyle teorii, a jak cyfrowa edukacja wygląda w praktyce?

Nauka z nowinkami

Dzieci i młodzież na zajęciach uczą się przy wykorzystaniu tabletów, laptopów, aparatów fotograficznych, kamer, robo-

– wylicza Piotr Waśko, wicedyrektor ODN w Poznaniu i zarazem szef projektu.

Sprzęt kupiony w ramach „Cyfrowej Szkoły” sprawdził się zwłaszcza podczas pandemii, gdy rząd zamknął szkoły i w domach rozpoczęła się nauka online. Specjalne oprogramowanie pozwoliło na prowadzenie zajęć, a skorzystali na tym również nauczyciele i uczniowie, którzy nie brali udziału w projekcie.

– Pandemia pokazała, że zdalna komunikacja i zdalne nauczanie stały się koniecznością, a my jako Wielkopolanie byliśmy do tego dobrze przygotowani – zaznaczyła 22 października, podczas fina-

Młodzież uczy się, wykorzystując m.in. nowoczesny sprzęt.

edukacja

łowej gali w ODN w Poznaniu, Paulina Stochniałek z zarządu województwa.

Na co jeszcze warto zwrócić uwagę?

Praca w zespole

Od wielu lat specjaliści i pedagodzy podkreślają, że w edukacji warto stawiać na naukę metodą projektu, na pracę w zespole, na tzw. kształcenie wyprzedzające. Szukanie optymalnych rozwiązań, negocjacje w grupie, przekonanie pozostałych członków zespołu do swoich racji, wypracowywanie kompromisu – to tylko niektóre z umiejętności i kompetencji, które przydadzą się uczniom także w dorosłym życiu.

– Jestem pasjonatką postawy obywatelskiej, a wasz udział w tych projektach doskonale wpisuje się w taką postawę i myśl obywatelską. Poznaliście wiedzę o najbliższym otoczeniu, pozostawiliście po sobie ślad i stajecie się coraz bardziej świadomi tego, jaka przestrzeń was otacza i jak na nią wpływać – podkreśla Paulina Stochniałek.

– Można opanować lepiej lub gorzej kilka języków, ale niekoniecznie mieć coś ciekawego do powiedzenia. Jeśli mało ze sobą rozmawiamy, nie ćwiczymy niektórych rzeczy, brakuje nam dyscypliny, to mamy kłopot – przestrzegali uczniowie prof. Waldemara Łazuga, ekspert ds. rozwoju kompetencji kluczowych w projekcie, dodając jednak: – Nauka może być przyjemna, sympatyczna, ciekawa, nie boimy się tego słowa: fajna.

Projekt dla każdego

Szkoły uczestniczące w przedsięwzięciu wybierają do realizacji jeden z sześciu podprojektów edukacyjnych, które są dopasowane do poziomu nauczania. „Cyfrowa Mapa Dorzecza Warty” to komponent

zorientowany na nauki przyrodnicze i matematykę, ćwiczenia badawcze w terenie. „Cyfrowa Dziecięca Encyklopedia Wielkopolski” polega na wyborze i opisie (z poszukiwaniem historycznych źródeł) wydarzenia, obiektu lub miejsca mającego znaczenie dla danego regionu. Z kolei tematyka „Uczniowskich Laboratoriów Informatycznych” obejmuje m.in.: bezpieczeństwo w sieci, prawo autorskie, programowanie, narzędzia komunikacji i pracy zespołowej, multimedia.

„Akademia Kształcenia Wyprzedzającego” łączy dwa zadania: metodyczne (analiza danych, tworzenie strategii, twórcze przetwarzanie informacji) oraz praktyczne, polegające na poszukiwaniu i opisie bogactwa kulturowego Wielkopolski. W „Klasach Akademickich” zespoły uczniowskie mają bezpośredni kontakt z najlepszymi wykładowcami z uczelni. Raz w miesiącu transmitowane są wykłady internetowe, podczas których uczniowie mogą zadawać pytania i prowadzić dyskusję.

Szósty podprojekt, „Ligi Przedmiotowej”, co roku cieszy się ogromnym zainteresowaniem uczniów i wzbudza wiele emocji. Dlaczego? Podczas rozgrywek młodzież odpowiada na pytania przygotowane przez pracowników naukowych UAM. Mecze rozgrywane są na żywo w systemie teletransmisji w trakcie roku szkolnego. Zwycięza drużyna, która zdobędzie najwięcej punktów.

Łącznie, w ramach trzeciej edycji projektu „Cyfrowej Szkoły”, w zajęciach pozalekcyjnych wzięło udział niemal 3000 uczniów, a najlepsi z nich (a także ich opiekunowie) otrzymali po uroczystej październikowej gali 235 nowoczesnych tabletów. RAK

W tej edycji projektu wzięło udział niemal 3 tys. uczniów.

Laury dla najlepszych

11 placówek edukacyjnych i 11 nauczycieli z regionu nagrodzono podczas gali podsumowującej konkursy o tytuł wielkopolskiej szkoły i nauczyciela roku.

W trakcie uroczystej gali, zorganizowanej 20 października w Sali Ziemi na terenie Międzynarodowych Targów Poznańskich, w której udział wzięli m.in. nauczyciele, dyrektorzy szkół i placówek związanych z oświatą, samorządowcy, przedstawiciele związków zawodowych, samorząd województwa rozstrzygnął piątą edycję konkursów Wielkopolski Nauczyciel Roku oraz Wielkopolska Szkoła Roku.

Oceniając pedagogów i placówki, jury bierze pod uwagę m.in. wysoką jakość nauczania, innowacyjne metody kształcenia, współpracę ze środowiskiem lokalnym oraz kształtowanie wśród uczniów postaw patriotycznych i obywatelskich. W dotychczasowych edycjach w latach 2016-2019 nagrodzono łącznie 86 szkół oraz 77 nauczycieli.

Kto zwyciężył w 2021 roku?

Jak sprostać wyzwaniom edukacji

Zespół Szkół Rolniczych im. H. Dąbrowskiego w Środzie Wielkopolskiej i Zespół Szkół Zawodowych nr 2 im. Janusza Korczaka w Poznaniu – to placówki edukacyjne, które zwyciężyły w konkursie o tytuł Wielkopolska Szkoła Roku. Wśród nauczycieli najlepsze okazały się Joanna Gadomska z Zespołu Szkół Ekonomiczno-Usługowych im. Fryderyka Chopina w Żychlinie i Agnieszka Jankowiak-Maik z III Liceum Ogólnokształcącego im. św. Jana Kantego w Poznaniu.

W obu konkursach przyznano łącznie 22 nagrody i wyróżnienia. Podczas uroczystej gali z okazji obchodów Dnia Edukacji Narodowej laureatom wręczyli je marszałek Marek Woźniak oraz Paulina Stochniałek z zarządu województwa.

Zwycięscy nauczyciele otrzymali nagrody w wysokości 10 tys. zł, laureaci – 7,5 tys. zł, a wyróżnieni – 5 tys. zł. Z kolei zwycięskim szkołom przyznano nagrody w wysokości 20 tys. zł, laureaci dostali po 10 tys. zł, a wyróżnione placówki po 7,5 tys. zł.

Przypomnijmy, że w ramach tegorocznej edycji przedsięwzięcia (podwójnej, bo w 2020 r. odwołano je z powodu pandemii) wpłynęło łącznie 171 wniosków, z czego 92 aplikacje w konkursie Wielkopolska Szkoła Roku i 79 wniosków w konkursie Wielkopolski Nauczyciel Roku.

– Z perspektywy mojego trzydziestoletniego do-

Nauczycielkami roku zostały Joanna Gadomska i Agnieszka Jankowiak-Maik, które odebrały nagrody z rąk marszałka Marka Woźniaka i Pauliny Stochniałek z zarządu województwa.

świadczenia w samorządzie odnoszę wrażenie, że mamy w Polsce problem z edukacją przez te wszystkie lata. Nie potrafimy jako klasa polityczna sprostać wszystkim oczekiwaniom i wyzwaniom: taka jest najkrótsza diagnoza – stwierdził Marek Woźniak. – Mielismy oczywiście w tym czasie reformy, a nawet deformy. Niektóre decyzje wyryfkowały się przez lata negatywnie, niektóre pewnie pozytywnie. Z minionych lat pamiętam dość ryzykowną decyzję o marginalizowaniu szkół zawodowych, która nas, jako społeczeństwo, dużo kosztowała. Teraz musimy to nadrabiać, bo zdaliśmy sobie wszyscy sprawę, że szkolnictwo zawodowe ma swoje niewątpliwie ważne zadania do wykonania, biorąc pod uwagę wymagania rynku pracy.

Marszałek dodał też, że nie usłyszał z ministerstwa żadnego argumentu, poza dotrzymaniem obietnicy wyborczych, dlaczego zlikwidowano gimnazja.

Kto jest wzorem polskiego patrioty?

Ponadto marszałek dość krytycznie odniósł się również do wzorców pokazywanych w mediach, w przestrzeni publicznej.

– Zależy nam na tym, by ci, którzy są najzdolniejsi, najbardziej wykształceni, najbardziej zaangażowani, chcieli pracować dla Polski, najlepiej w kraju, a nie w Dolinie Krzemowej, bo wielu z nich może tam dostać angaż, tylko, że nie pracują wtedy dla nas. Pytanie, jak to zrobić? – zastanawiał się Marek Woźniak. – W kraju, w którym, mam wrażenie, biorąc pod uwagę chociażby ofertę proponowaną większości społeczeństwa przez media publiczne, że cnotą jest brak wiedzy, cnotą jest brak kultury i cnotą jest brak gustu. Jak to uczynić, je-

śli patriotą nie są twórcy bodli, wygrywającego międzynarodowe konkursy studentów, a takich mamy chociażby na Politechnice Poznańskiej. Dzisiaj wzorem patrioty jest osiłek mający na piersiach orła, który broni drzwi kościoła przed kobietami, mając w jednej ręce różaniec, a w drugiej kij bejsbolowy. To są wzorce, które widzi-

do ucznia – przyznała Paulina Stochniałek.

– Na naszych barkach spoczywa wielka odpowiedzialność. Laureatka Pokojowej Nagrody Nobla, mądra i odważna Malala powiedziała, że jedna książka, jeden długopis, jeden nauczyciel, mogą zmienić świat. I państwo każdego dnia to robicie. W gruncie rzeczy jesteśmy do siebie po-

Oceniając pedagogów i placówki, jury bierze pod uwagę m.in. wysoką jakość nauczania, innowacyjne metody kształcenia, współpracę ze środowiskiem lokalnym oraz kształtowanie wśród uczniów postaw patriotycznych i obywatelskich

my w przestrzeni publicznej i pytanie, jak potrafimy temu przeciwdziałać. Jak szkoła potrafi temu przeciwdziałać?

Zdaniem marszałka polska edukacja powinna dziś odpowiadać na wyzwania stojące przed społeczeństwem. To np. rozwój gospodarki 4.0, ucyfrowienie, robotyzacja, rosnący udział sztucznej inteligencji w naszym życiu.

Praca z drugim człowiekiem

Na nieco inny aspekt położyła w swoim wystąpieniu nacisk Paulina Stochniałek z zarządu województwa.

– Zawód nauczyciela to nie jest przyjsie do fabryki i wykonanie jakiegoś procesu – mniej lub bardziej skomplikowanego. To praca z drugim człowiekiem, w miejscu, w którym sztuczna inteligencja nigdy nie zastąpi waszego oddania, entuzjazmu i tego, z czym codziennie rano przychodzicie do pracy: uśmiechu do drugiego człowieka,

dobni: wykonujemy każdego dnia ciężką, trudną i piękną pracę dla naszych dzieciaków. Dedykuję tę nagrodę naszym uczniom i uczennicom – mówiła Agnieszka Jankowiak-Maik, nagrodzona nauczycielka, znana jako „Babka od histy”.

Podczas uroczystości wręczono również 5 odznak honorowych „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego”. Marszałek Marek Woźniak wręczył je Andrzejowi Kabacińskiemu, Grzegorzowi Owczarzakowi, Maciejowi Szafranskiemu, Marii Szostak oraz przedstawicielowi II Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika z Oddziałami Dwujęzycznymi i Międzynarodowymi w Lesznie.

Pełną listę nagrodzonych nauczycieli i szkół oraz biogramy osób uhonorowanych odznakami „Za zasługi dla województwa wielkopolskiego” można znaleźć na stronie: www.umww.pl. RAK

Poznańska Unter den Linden

Aleje Marcinkowskiego – jak przez lata zmieniała się ich nazwa i przeznaczenie stojących tu gmachów?

Marek Rezler

Aleje Karola Marcinkowskiego zna każdy mieszkaniec Poznania. To charakterystyczna aleja na osi północ – południe, łącząca ulicę Solną z ul. Święty Marcin, dwukrotnie trochę załamana na wysokości ulic Paderewskiego i 23 Lutego, lekko pochylona ku północy. Powstała w końcu XVIII wieku i często w literaturze kojarzona jest ze słynną aleją Unter den Linden (Pod Lipami) w Berlinie. Trochę na wyrost, gdyż pierwotny wzór liczy sobie 1,5 kilometra długości, a jej odpowiednik w Poznaniu zaledwie 650 metrów. Ale robi wrażenie, choć w okresie powstawania było ono znacznie większe, niż dziś, co jest w pełni zrozumiałe. W szczególności na odcinku od ulicy Paderewskiego do Solnej, gdzie są dwie jezdnie oraz aleja spacerowa pośrodku, wysadzona dwoma szpalerami drzew. Tu jest po prostu ładnie.

Król czy cesarz?

Autorem koncepcji zarówno alei, jak i przylegającego do nich placu był David Gilly, autor podobnych planów m.in. w Brunshwiku i Poczdamie. Sam pomysł realizowano w latach 1794-1798 (korzystając z już wcześniej tu istniejącego traktu komunikacyjnego), licząc się z rozbudową miasta w kierunku zachodnim, początkowo bez większych planów urbanistycznych, których wdrażanie rozpoczęto dopiero po wielkim pożarze Poznania 15 kwietnia 1803 roku. Ogromne zniszczenia umożliwiły realizację nowych koncepcji rozwoju miasta, których szczyt przypadł na lata dwudzieste XIX wieku. Początkowo zakładano utworzenie z Poznania miasta-ogrodu. Niestety, z chwilą rozpoczęcia budowy twierdzy poznańskiej po 1829 roku wiele z tych planów zostało jednak wstrzymanych – ale to, co już wykonano, stanowiło trwałe ślad w wyglądzie miasta.

Zacznijmy od nazwy. Aleja Wilhelmowska (Wilhelmstrasse – podobnie, jak pobliski plac Wilhelmowski) od 1804 roku miała upamiętniać osobę króla Fryderyka Wilhelma III. W latach 1807-1815 jej patronem był cesarz Napoleon – potem była to znów Wilhelmstrasse. Już w 1919 roku, po odzyskaniu niepodległości, alei nadano imię Karola Marcinkowskiego. Z chwilą zajęcia Poznania przez wojska niemieckie w 1939 roku przywrócono, na kolejnych pięć lat, pierwotną nazwę ulicy.

20 plag za karę

Najbardziej charakterystycznym akcentem tej ulicy jest układ podwójnego ciągu komunikacyjnego, przedzielonego aleją spacerową ze szpalerami drzew po obydwu stronach. Były to rzędy topoli piramidalnych i kasztanowców – przez jakiś czas odgrodzonych od części spacerowej

Dawny urząd celny z widocznym po prawej pomnikiem Karola Marcinkowskiego.

Nowe skrzydło hotelu Bazar, zaprojektowane przez Rogera Sławskiego.

wej drewnianym płotkiem. Ale i tak zdarzały się przypadki wandalizmu, z którymi walczone w rozmaity sposób. Przykładowo, już w 1797 roku zaszła potrzeba interwencji, gdy 30 czerwca osiemnastoletni pomocnik introligatora, niejaki Bączek, uszkodził 16 nowo posadzonych drzewek. Został osadzony w areszcie, przez dwa dni z rzędu w miejscu przestępstwa musiał odebrać 20 plag, a następnie przez godzinę stał z tablicą informującą o dokonanej czynności. Gatunki drzew i kolejność ich nasadzenia zmieniały się w miarę upływu lat.

Niektórych budynków, które stały przy alei sto pięćdziesiąt czy dwieście lat temu, już nie ma. Wiadomo jednak, co tam było kiedyś. A były miejsca, które wiele znaczyły w dziejach Poznania. Nie zobaczymy na przykład budki meteorologicznej ufundowanej przez kupca Gustawa Kronthala i pijalni wód mineralnych. Atrakcyjność miejsca wabiła też innych „inwestorów”, ale też władze miasta uważały na rodzaj inicjatyw tam podejmowanych.

Od salonu do poczty

Od strony „merytorycznej” aleje można podzielić na trzy odcinki, zaznaczone lekkimi skrętami ulicy. Zaczynając od północy, między ulicami Solną i 23 Lutego, był Dom Królowej Jadwigi – najpierw hotel, a potem teatr, w którym występował m.in. Kajetan Kopczyński, Władysław Bracki, Maria Kucnerowa i Antonina Podgórska. W kolejnym domu-kamienicy znajdowało się mieszkanie Marii Paruszewskiej, poetki i publicystki, której salon artystyczny był jedną z wizytówek Poznania sprzed ponad stu lat. Ze szczególną estymą gospodyni traktowała muzyków – stąd wizyty w salonie m.in. Feliksa Nowowiejskiego, Ireny Dubiskiej, Ignacego

Friedmana, Ludomira Różyckiego, Bronisława Hubermana, Bolesława Wallek-Walewskiego, Henryka Opieńskiego, Ady Sari i Raula Koczalskiego. Brama tego domu opatrzona jest stosowną tablicą. Dodajmy, że tablica po drugiej stronie bramy informuje, że w latach 1920-1922 w tym samym domu mieszkał Roman Dmowski.

Po drugiej stronie ulicy, w budynku, gdzie dziś mamy posterunek policji, była siedziba Pruskiego Urzędu Celnego, potem Głównego Urzędu Celnego oraz Urzędu Akcyz i Monopoli, co przypomina charakterystyczny orzeł u szczytu fasady.

Potem mamy mocny akcent: pomnik Karola Marcinkowskiego (z błędnym opisem, jakoby był twórcą pracy organicznej) i początek następnego odcinka: od dzisiejszej ulicy 23 Lutego do placu Wolności. Najpierw budynek pocztowy – początkowo neorenesansowy z lat 1873-1881, przebudowany w latach 1935-1936 przez Adam Ballenstaedta, a zmieniony formą po II wojnie światowej. Warto wiedzieć, że była to poczta centralna w mieście, często korzystał z niej Zygmunt Krasiński, odbierając pocztę od Delfiny Potockiej, i jadąc do podpoznańskiej Wierzenicy.

Biblioteka i muzeum

Ulokowany po drugiej stronie alei charakterystyczny budynek Uniwersytetu Artystycznego to wcześniej siedziba Ziemstwa Kredytowego (starej landszafty). Obiekt postawiony był w stylu rundbogenstil, z lat 1837-1838. Dalej jest ciąg kamienic, wśród nich charakterystyczna z rzeźbami symbolizującymi przemysł, handel, rzemiosło i rybołówstwo – niegdyś siedziba m.in. łoża masonskiej Kosmos Loge, zrzeszającej głównie zamożnych Żydów. Dalej był budynek będący niewykorzy-

Z lewej budynek poczty, za studzienką Kronthala z delfinami – rzeźba Golema.

Gmach Muzeum Fryderykowskiego, czyli „stary” budynek Muzeum Narodowego.

stanym przez Edwarda Raczyńskiego skrzydłem biblioteki, w którym początkowo zamierzano umieścić zbiory Atanazego Raczyńskiego. Była tam niegdyś siedziba m.in. redakcji „Gońca Wielkopolskiego” i Narodowego Uniwersytetu Robotniczego. Dziś stoi tam nowe skrzydło Biblioteki Raczyńskich.

Po przeciwnej stronie, kiedyś raczej mało reprezentacyjnej, mamy Wojewódzkie Centrum Telekomunikacyjne. Ale niegdyś najważniejszy był tu niepozorny, ale solidnie postawiony budynek Dowództwa V Korpusu Armijnego w Poznaniu. W końcu XIX wieku wojsko przeniosło się do nowej siedziby przy ulicy Solnej, a w 1903 roku w tym samym miejscu stanął potężny gmach

Dziś nie zobaczymy już stojących kiedyś tutaj budki meteorologicznej i pijalni wód mineralnych

Muzeum Fryderykowskiego (na cześć cesarza Fryderyka III) – czyli „stary” gmach Muzeum Narodowego, według projektu Karla Hinkeldeyna. Od 2001 roku towarzyszy mu zupełnie inny stylem nowy gmach muzeum.

Po drugiej stronie ulicy I.J. Paderewskiego wyróżnia się wybudowane przy Alei Marcinkowskiego nowe skrzydło hotelu Bazar, zaprojektowane w końcu XIX wieku przez Rogera Sławskiego, na miejscu zburzonej kamienicy Łąckich. Tak silnie

zrośnięte z tradycją i w świadomości poznaniaków, że nawet dziś nie wszyscy mieszkańcy Poznania wiedzą, że właściwy Bazar jest od strony ulicy Paderewskiego. Zaraz obok jest budynek Narodowego Banku Polskiego – dawniej Banku Królestwa Pruskiego z 1912 r., następnie Banku Rzeszy Niemieckiej, po odzyskaniu przez Polskę niepodległości – Polskiej Krajowej Kasy Pożyczkowej i wreszcie od 1924 roku Banku Polskiego Spółka Akcyjna. Na narożniku alei i ul. Podgórnej stał niegdyś gmach hotelu Francuskiego, zaprojektowany przez Rogera Sławskiego. Cieszył się dość ponurą sławą, jako że wielu gości zakończyło tam swój żywot samobójstwem.

Aleja pomników

Narożnik alei i placu Wolności zajmuje wielka kamienica Drukarni i Księgarni św. Wojciecha, kolejna to hotel Rzymski i wreszcie szczególnie bliska mołom książkowym kamienica z położoną na parterze księgarnią Jedyńka – otwartą 12 kwietnia 1945 r., pierwszą po zakończeniu wojny, prowadzoną przez Juliana Stefańskiego.

Bardzo efektowny jest sąsiedni Pałac Anderschów z 1856 roku – dawna redakcja „Nowego Kuriera”, organu chrześcijańskiej demokracji. Oprócz tego w budynku księgarni prowadził Jarosław Leitgeber, członek honorowy Związku Księgarzy Polskich, nestor poznańskiego księgarstwa.

Dawniej Aleje Marcinkowskiego były zamknięte kamienicą, która została rozebrana u schyłku okresu PRL. Zamierzano poprowadzić wtedy Trasę Piekary – nigdy niezrealizowaną. Zrujnowano tę część miasta, zburzono szereg kamienic, postawiono tu najpierw nie najurodzajszą szklaną galerię handlową, a obecnie jest tam Galeria MM. Na jej miejscu dawniej stała zasłużona niemiecka drukarnia Deckera, w której zatrzymywał się Ernest Teodor Amadeusz Hoffmann, pisarz, a także przez pewien czas urzędnik miejski.

Tak reprezentacyjna aleja, najpierw Wilhelmowska, a później Marcinkowskiego, musiała być ozdobiona pomnikami. Był tam monument Wilhelma I, naprzeciwko Muzeum Fryderykowskiego – pomnik cesarza Fryderyka III, a u wylotu ulicy Podgórnej do alei – pomnik Higie (czyli Konstancji Raczyńskiej), po wojnie przeniesiony przed gmach biblioteki hrabiego Edwarda. Wcześniej była tam (i jest nadal) również studzienka Kronthala (de facto Hugona Lederera), z delfinami. Do podjęcia refleksji zaś zachęcają stosunkowo niedawne, zupełnie inne stylistycznie od wcześniejszych dzieł, pomniki: Golema, zaprojektowany przez kontrowersyjnego rzeźbiarza czeskiego Davida Černego i ruchoma stela Heinza Macka, przez niektórych nazywana... pomnikiem złomiarzy. ■

Rondo ku pamięci samorządowca

Rondo znajduje się na DW 307.

Rondo w Wąckowicach nosi od niedawna imię zmarłego w grudniu ubiegłego roku wójta gminy Dopiewo Adriana Napierały.

Symbolicznego nadania imienia rondy na drodze wojewódzkiej nr 307 dokonano 22 października, w ramach uroczystości upamiętniających przedwcześnie zmarłego wóldarza tej podpoznańskiej gminy. W wydarzeniu wzięli udział członkowie rodziny Adriana Napierały, samorządowcy, przedstawiciele lokalnej społeczności.

– Był przykładem, jak można sprawy społeczne, sprawy zawodowe przedkładać nad – być może krótkowzroczne – interesy własne – mówił podczas uroczystości wicemarszałek Wojciech Jankowiak. I wspominał samorządowca: – To wszystko spowodowało, że talenty Adriana są doceniane przez społeczność gminy Dopiewo, co mogą osobiście potwierdzić jako jej mieszkańcy.

ABO

Dla sportu

Wyremontowane obiekty służą najczęściej najmłodszym mieszkańcom.

Kolejne nowe lub odnowione obiekty sportowe powstają w Wielkopolsce dzięki pieniądzą od samorządu województwa.

W październiku w kilku uroczystościach związanych z zakończeniem tego typu inwestycji uczestniczył Jacek Bogusławski z zarządu województwa. Na początku miesiąca otwarto stadion piłkarsko-lekkoatletyczny w Budzynie. Było to możliwe m.in. dzięki 300 tys. zł od samorządu województwa.

Podobną kwotę dostała gmina Zagórz, dzięki czemu 18 października oddano tam do użytku nową bieżnię lekkoatletyczną. Tego samego dnia Jacek Bogusławski podpisał umowy z wóldarzami Gminy i Słupcy na dofinansowanie z programu „Szatnia na medal” inwestycji dotyczących zaplecza socjalnego tamtejszych obiektów sportowych.

ABO

Pyry są nasze

Szukamy największego warzywa i najsmaczniejszej potrawy z ziemniaków.

Już 20 listopada poznamy zwycięzców konkursu „Na największą wielkopolską pyrę oraz najsmaczniejsze jadlo z pyry”. Dlaczego samorząd województwa postanowił zorganizować to przedsięwzięcie?

– Pyra to jedno z najbardziej rozpoznawalnych warzyw uprawianych w naszym regionie. Organizując konkurs, samorząd województwa chce promować regionalne dziedzictwo kulinarne – tłumaczy wicemarszałek Krzysztof Grabowski. – Dla uczestników to wspaniała okazja, by zaprezentować lokalne specjalności, często oparte na wielopokoleniowych recepturach, szerokiej publiczności.

Finał konkursu, podczas którego uczestnicy zapre-

Jesień to czas intensywnych zbiorów ziemniaków.

zentują swoje największe warzywa oraz przygotowane z nich potrawy, walcząc przy tym o nagrody finansowe, zaplanowano na 20 listopada w hali sportowej przy

Zespole Szkół nr 1 w Ostrzeszowie. Regulamin i szczegóły dotyczące „ziemniaczanego przedsięwzięcia” można znaleźć na stronie internetowej www.umww.pl.

ABO

25 lat z wierszami w lednickim gaju poezji

W Gnieźnie i na Lednicy świętowano 23 października jubileusz XXV-lecia Lednickiej Wiosny Poetyckiej.

Z okazji ćwierćwiecza tego konkursu dla młodych poetów w Starym Ratuszu w Gnieźnie spotkali się jego uczestnicy, jurorzy, organizatorzy i przyjaciele zgromadzeni wokół przedsięwzięcia. W gnieźnieńskiej katedrze odbyła się okolicznościowa msza św., a następnie uroczystości przeniosły się na Lednicę. Tam m.in. nagrodzono tegorocznych laureatów konkursu. Ich wiersze znalazły się w wydanej tradycyjnie tomiku poezji. Również zgodnie z tradycją finałem spotkania było wspólne zasadzenie kolejnej symbolicznej wierzby w gaju poezji.

Projekt od lat jest finansowo wspierany przez samorząd

województwa (w uroczystościach jubileuszowych uczestniczyli jego przedstawiciele, m.in. przewodniczący sejmikowej Komisji Edukacji i Nauki Filip Kaczmarek), a konkurs odbywa się pod patronatem marszałka Marka Woźniaka.

– Dziękujemy wspomocicielom, szczególnie panu marszałkowi, że przez 25 lat umożliwili młodym twórcom zakorzeniać swoje wiersze na Lednicy, w gaju poezji – podkreśla pomysłodawczyni i organizatorka Lednickiej Wiosny Poetyckiej Stanisława Łowińska. I, w swoim stylu, dodaje: – Gałązki wierzby splecione z wyobraźnią młodych poetów zachowują pamięć o miejscu naszych początków. Wyspa Lednica wpisana w Słowo pozostaje przystanią duchowego piękna i wolności.

ABO

Wóz strażacki pojechał do Mołdawii

Jelcz, który przez 21 lat służył OSP w Stawiszynie, teraz przyda się jeszcze strażakom ochotnikom w mołdawskiej gminie Sireti.

Położona niedaleko Kiszyniowa gmina powołała swoją ochotniczą jednostkę strażacką niemal rok temu. Brakowało jej jednak dotąd specjalistycznego sprzętu. O pomoc w jego zdobyciu zaapelowała kilka miesięcy temu polska Fundacja Solidarności Międzynarodowej.

– Od razu poczułem, że to temat ważny. Sam pamiętam czasy, kiedy jako Polska korzystaliśmy ze współpracy z krajami Europy Zachodniej. Cieszyły nas wszelkie

Pocziwy jelcz ze Stawiszyna posłuży jeszcze strażakom w Mołdawii.

gesty wsparcia i możliwości zdobywania doświadczeń – mówi wicemarszałek Krzysztof Grabowski, wiceprezes wielkopolskich struktur OSP, który zaangażował się w znalezienie odpowiedniego po-

jazdu. – Głęboko wierzę, że na tym właśnie powinna polegać solidarność europejska, zwłaszcza w tak trudnym dla naszego globu momencie; w czasach, gdy współpracę ponad granicami wystaw-

wiona jest na wielką próbę.

Okazało się, że mołdawskim strażakom może posłużyć wycofany z użytku, ale wciąż sprawny, wóz OSP w Stawiszynie. 8 października w tej gminie na południu naszego województwa odbyła się uroczystość przekazania pojazdu. Wzięli w niej udział samorządowcy z Wielkopolski i Mołdawii, strażacy, dyplomaci, przedstawiciele wspomnianej fundacji.

Dzielące Stawiszyn i Sireti 1700 km jelcz pokonał na własnych kołach i już służy 18 miejscowym strażakom ochotnikom, podobnie jak przekazane wraz z pojazdem hełmy i ubrania bojowe.

RAK

Samorządy rozwijają się dzięki WRPO

W Grodzisku Wlkp. już zakończono, a Kępno czeka na dofinansowaną z funduszy unijnych rewitalizację zabytkowego obiektu.

19 października marszałek Marek Woźniak wziął udział w otwarciu Centrum Ekonomii Społecznej w Grodzisku Wlkp., które mieści się w budynku byłego dworca kolejowego. Na realizację tego przedsięwzięcia gmina pozyskała blisko 3,75 mln zł z WRPO 2014+.

W piwnicy zorganizowano serwerownię, magazyny i pomieszczenia gospodarcze służące funkcjonowaniu obiektu. Na parterze mieści się hol, pełniący funkcję przestrzeni wystawienniczej. Tam także

zlokalizowano część szkoleniową, administracyjno-socjalną oraz gastronomiczną, na którą składa się bar szybkiej obsługi i zaplecze kuchenne.

Na pierwszym piętrze są sale: dydaktyczna, komputerowa, rehabilitacyjna i przestrzeń do animacji. Na poddaszu znalazło się miejsce na strefę sztuki, z kolei na zewnątrz jest otwarta strefa aktywności dla dorosłych i dzieci.

20 października wicemarszałek Wojciech Jankowiak przyglądał się natomiast inwestycjom unijnym w Kępnie. Wśród nich jest m.in. rewitalizacja historycznej syna-

gogi z początku XIX wieku. Na gruntowną renowację zniszczonego budynku gmina otrzymała ponad 14 mln zł z WRPO 2014+.

Projekt zakłada przekształcenie synagogi w świetlicę środowiskowo-socjoterapeutyczną oraz miejsce do realizacji zajęć warsztatowych, szkoleń czy występów (muzycznych, teatralnych) i wystaw. Zaplanowano też odnowę parków (miejskiego i starościnieckiego) w Kępnie.

Wojciech Jankowiak odwiedził również nowy Złotobek Miejski „Łabądek”, którego budowę samorząd województwa dofinansował kwotą 1 mln zł z Europejskiego Funduszu Społecznego.

RAK

Rośnie oddział w Wolicy

Przy podkaliskim szpitalu powstaje modułowy Oddział Rehabilitacji Pulmonologicznej. Inwestycja samorządu województwa kosztuje ponad 6 mln zł.

Powierzchnia nowego oddziału w Wolicy to 750 m². W 12 modułach znajdują się 54 pomieszczenia, w tym 23 dwuosobowe pokoje z łazienkami dla pacjentów, pomieszczenia socjalne i poradnia pulmonologiczna dla osób z problemami oddechowymi.

– Zdążymy w tym roku dokończyć tę inwestycję. Myślę, że od stycznia oddział przyjmie pacjentów. Rehabilitacja oddechowa to nie tylko leczenie pocovidowe – mówiła Paulina Stochniałek z zarządu

województwa, która w połowie października przyglądała się realizacji przedsięwzięcia.

Szybki i nowoczesny sposób budowy (z modułów) chroni środowisko, bo umożliwia wykorzystanie materiałów z recyklingu. Podczas inwestycji zużyto np. dużo mniej betonu, który niesie ze sobą ślad węglowy.

– To pierwszy krok do utworzenia w Wolicy Green Hospital według wytycznych WHO. Zielony szpital to nie tylko odpowiednia utylizacja odpadów czy ekologiczne budownictwo, ale też zmiany w zarządzaniu z placówki i w jej zarządzaniu – podsumował dyrektor szpitala Sławomir Wysocki.

RAK

Uczyć, zapobiegać i ratować

Wojewódzki Ośrodek Ruchu Drogowego w Poznaniu od wielu lat wspiera podmioty działające na rzecz poprawy bezpieczeństwa na wielkopolskich drogach.

Do komisariatu policji w Trzemesznie trafił profesjonalny alkometr.

Nowoczesny sprzęt przekazano m.in. do jednostki OSP w Zielątkowie.

Nawet najlepiej wyszkolone służby nie mogłyby nic zdziałać bez profesjonalnego sprzętu. Powinien on znajdować się w każdym ambulansie, radiowozie czy wozie bojowym straży pożarnej. Często jednak rzeczywistość odbiega od założeń. Problemy sprzętowe, np. jednostek ochotniczej straży pożarnej, to temat, który obrósł już legendą. Kilkudziesięcioletnie pojazdy w remizach OSP są nadal, niestety, częstym widokiem. Nie najlepsze jest też ich wyposażenie gaśniczo-ratownicze.

W ramach budżetu przeznaczonego na wspomaganie bezpieczeństwa ruchu drogowego poznański WORD przekazał w bieżącym roku ponad 100 tys. zł na zakup niezbędnego wyposażenia dla wielkopolskich jednostek OSP, które często jako pierwsze przybywają na miejsce zdarzenia drogowego. Jest to głównie sprzęt do prowadzenia akcji ratowniczych, będących wynikiem zdarzeń drogowych.

Zakupiono i przekazano m.in. zestawy podpór stabilizujących pojazdy po wypadkach, rozpieracze, podnośni-

ki, zestaw nożyc do rozcinania karoserii. Oprócz tego strażacy zostali wyposażeni w środki łączności, zestawy ratownicze wraz z noszami i szynami stabilizującymi, defibrylatory oraz niezbędny sprzęt służący do ratowania i pomocy osobom poszkodowanym w wypadkach drogowych.

W tym roku obdarowaliśmy jednostki z Karniszewa, Chrzastowa, ze Strzyżewa Smykowego, z Nowołoskońca, Łopienna, Bąblina, Kłecka, Targowej Góry, Zielątkowa, Kuśliny, Rybna Wielkiego, Parkowa oraz z Kołaczkowa.

W ramach systemu prewencji na drogach przekazaliśmy komisariatowi policji w Trzemesznie profesjonalny alkometr dowodowy, który pozwala na bardzo szybkie zweryfikowanie, czy osoba badana znajduje się w stanie po spożyciu alkoholu. Eliminowanie z ruchu kierowców „na podwójnym gazie” przyczyni się na pewno do poprawy bezpieczeństwa na drogach powiatu gnieźnieńskiego.

Nie zapominamy też o bezpieczeństwie najmłodszych. Dla przedszkola nr 1 w Obornikach przygotowaliśmy ze-

staw apteczek, dzięki którym już małe dzieci będą mogły uczyć się udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej. Natomiast starsi uczniowie obornickiej Szkoły Podstawowej nr 4 będą mogli szkolić się w udzielaniu pomocy z użyciem defibrylatora, podarowanego przez poznański ośrodek.

Uczniowie klas 3 i 4 wielkopolskich szkół podstawowych będą też mogli przygotowywać się do praktycznej części egzaminu na kartę rowerową dzięki 16 rowerom

zakupionym przez WORD Poznań, które trafiły do wybranych szkół.

Zdajemy sobie sprawę, że zakupiony przez nas sprzęt i wyposażenie to kropla w morzu potrzeb służb ratowniczych, prewencji i edukacji. Dlatego kierujemy apel do wszystkich, którym leży na sercu nasze wspólne bezpieczeństwo, by wspierali swoją hojnością tych, którzy niosą nam pomoc w najtrudniejszych chwilach i dbają o edukację i kształtowanie właściwych postaw społecznych.

Marek Szykor WORD Poznań

WORD w Poznaniu wspiera nie tylko strażaków (na środkowym zdjęciu sprzęt dla OSP Kołaczkowo), ale dba też o edukację najmłodszych. Apteczki i defibrylator podarowano placówkom z Obornik.

WOJEWÓDZKA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO W POZNANIU

www.brd.poznan.pl

Redaguje zespół: Sławomir Brandt, Wojciech Głuszak, Maciej Bednik, Piotr Monkiewicz, Marek Szykor, Dariusz Fleischer

Adres redakcji: WORD, 61-623 Poznań, ul. Wilczak 53, tel. 61 829-01-88

Chętnie dzielimy się doświadczeniem

Samorządowcy z województwa warmińsko-mazurskiego poznali dobre praktyki realizacji PROW 2014-2020 w Wielkopolsce.

Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich ułatwia wymianę wiedzy i doświadczeń związanych z rozwojem obszarów wiejskich w Polsce. Dowodem na to jest współpraca między regionami, która przybiera formę m.in. wzajemnych wizyt studyjnych. Cel tych wizyt to przede wszystkim poznanie przykładów dobrze zrealizowanych zadań w poszczególnych województwach przy wsparciu ze środków unijnych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020.

– Jesienią 2019 r. grupa samorządowców z Wielkopolski miała okazję poznać dobre praktyki PROW w województwie warmińsko-mazurskim. Zaprosiłem wówczas gospodarzy, aby w ramach rewizyty odwiedzili nasz region i porównali efekty wdrażanych działań w gminach wiejskich województwa wielkopolskiego z efektami, które mogą zaobserwować na swoim terenie – mówi wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

Okres pandemii uniemożliwił zorganizowanie takiego wyjazdu w 2020 r., ale okazja do tego zrodziła się na prze-

Delegacja z Warmii i Mazur, z Sylwią Jaskulską z zarządu województwa na czele, stanęła w towarzystwie samorządowców z Wielkopolski do pamiątkowego zdjęcia przed pomnikiem Fryderyka Chopina w Antoninie.

łomie września i października 2021 r. Termin był nieprzypadkowy, bo w programie, poza tematyką związaną z realizacją PROW, uwzględniono obecność delegacji 2 października na targach Smaki Regionów oraz jubileuszowej gali konkursu Wielkopolski Rolnik Roku.

Dwa dni wcześniej 20-osobowa grupa samorządowców z Warmii i Mazur, z członkiem zarządu województwa Sylwią Jaskulską na czele, odwiedziła południową część naszego regionu. We współpracy z samorządami gminnymi,

LGD oraz producentami zrzeszonymi w Sieci Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolska, Urząd Marszałkowski w Poznaniu przygotował atrakcyjny program wizyty studyjnej. Goście poznali historię tłoczni soków TeSO Izabela Płonka w miejscowości Kolonia Kokanin w gminie Żelazków, gdzie mogli też skosztować świeżo wytłoczonych soków.

Zapoznali się z efektami realizacji PROW 2014-2020 w gminach Lisków, Dobra, Przygodzice oraz Mikstat. W Parzynie w gminie Kobyla Góra uczestnicy wyjazdu

obejrżeli obserwatorium astronomiczne będące jednym z miejsc objętych dofinansowaniem w ramach inicjatywy LEADER, realizowanej przy udziale Ostrzeszowskiej LGD. W programie wizyty uwzględniono też miejsca, którymi Wielkopolska może poszczycić się w kontekście dbałości o dziedzictwo historyczne.

Delegacja z Warmii i Mazur zwiedziła zamek w Gołuchowie należący do Muzeum Narodowego w Poznaniu. W jednej z sal odbyła się prezentacja przygotowana przez Stowarzyszenie „Wspólnie dla

Wizyta w obserwatorium astronomicznym w Parzynie w gminie Kobyla Góra (powiat ostrzeszowski) wzbudziła duże zainteresowanie gości.

Przyszłości”, LGD funkcjonującą na terenie powiatu pleszewskiego. Goście mogli również podziwiać pięknie odrestaurowany Pałac Książąt Radziwiłłów w Antoninie w gminie Przygodzice.

Obiekt słynie m.in. z tego, że na zaproszenie księcia Antoniego Radziwiłła przebywał w nim Fryderyk Chopin. Na pamiątkę tego wydarzenia przed pałacem znajduje się pomnik kompozytora. Po latach świetności budynek popadł w niemal kompletną ruinę, ale w drugiej połowie lat 70. XX wieku, dzięki staraniom

Jerzego Waldorffa, został wyremontowany. Obecnie pałac stanowi własność Centrum Kultury i Sztuki w Kaliszu, instytucji należącej do samorządu województwa.

W spotkaniach z przedstawicielami województwa warmińsko-mazurskiego uczestniczyli m.in. wicemarszałek Krzysztof Grabowski, radna województwa Joanna Król-Trąbka, dyrektor Departamentu Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich UMWW Izabela Mroczek i samorządowcy z południowej Wielkopolski.

Aktywne koła gospodyń wiejskich w Wielkopolsce

Od blisko 150 lat kobiety zamieszkujące obszary wiejskie integrują się w ramach dobrowolnych, samorządnych i niezależnych organizacji, zwanych kołami gospodyń wiejskich.

KGW dbają o to, aby tradycję, obrzędy, sztukę ludową i inne elementy folkloru, a także dawne przepisy kulinarne, przekazywane z pokolenia na pokolenie, nie zostały zapomniane. Trudno wyobrazić sobie uroczystości dożynkowe, obchody dni gmin, jarmarki i festiwale wiejskie bez obecności kół, które przygotowują na te okazje lokalne przysmaki i tradycyjne wyroby rękodzielnicze.

– Samorząd Województwa Wielkopolskiego, organizując wydarzenia plenerowe,

a także uczestnicząc w targach i wystawach krajowych oraz zagranicznych, regularnie zaprasza do współpracy przedstawicielki KGW. Koła biorą również udział w konkursach, przede wszystkim tych o tematyce kulinarnej, jak „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”, którego finał krajowy organizowany jest rokrocznie w hali Międzynarodowych Targów Poznańskich – zauważa wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

W tym roku Urząd Marszałkowski w Poznaniu wyszedł z inicjatywą zorganizowania konkursu pt. „Aktywne koła gospodyń wiejskich w Wielkopolsce”. Jego celem jest przede wszystkim wyróżnienie i wspieranie działań podejmowanych przez KGW w re-

Gala finału krajowego konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”. W gronie nagrodzonych „Perłami” z Wielkopolski znalazły się dwa koła: Grupa dla Rybna Wielkiego (gmina Kiszczkowo) i KGW Kurnatowice (gmina Kwilcz).

gionie, ale również promocja dziedzictwa kulturowego i kulinarnego. Konkurs ma przyczynić się też do zwiększenia rozpoznawalności Sieci Dzie-

dzictwa Kulinarne Wielkopolska oraz podnoszenia świadomości mieszkańców województwa na temat żywności regionalnej. Nagrody fi-

nansowe dla laureatów i wyróżnionych zostaną ufundowane ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

Do pierwszego etapu tego konkursu, polegającego na zaprezentowaniu w formie opisowej między innymi działalności, aktywności, dostępności w mediach społecznościowych, szczególnych osiągnięć oraz sukcesów w pozyskiwaniu środków zewnętrznych, zgłosiło się aż 60 kół. Jury konkursu, powołane przez Zarząd Województwa Wielkopolskiego, wyłoni 20 kół z największą liczbą punktów, które w ramach drugiego etapu będą miały za zadanie przygotować wypiek – słodki lub słony – nawiązujący swoim wyglądem do logo Sieci Dziedzictwa Kulinarne Wielkopolska. Laureatów i wyróżnionych poznamy do końca listopada 2021 r.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Stronę redaguje: Adrian Kapuściński – Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.dprow.umww.pl

www.wrpo.wielkopolskie.pl

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

- WTK poniedziałek godz. 19.15 i wtorek godz. 17.50
- TV Pro Art środa godz. 20.50 i niedziela godz. 18.50
- TV Asta czwartek i piątek godz. 17.45

Franciszkanie też sięgają po fundusze

Poznańska perła baroku i najstarsza świątynia zakonna w Kaliszu otrzymała około 20-milionowe wsparcie unijne.

Zakończył się trwający blisko trzy lata remont kościoła oo. Franciszkanów Konwentualnych na Górze Przemysła w Poznaniu. Był on możliwy przede wszystkim dzięki środkom unijnym z WRPO 2014+. Z tego źródła na renowację świątyni przekazano prawie 12,3 mln zł (wartość projektu to blisko 14,4 mln zł). Przypomnijmy, że wcześniej zakończyły się prace remontowe u franciszkanów w Kaliszu (8,8 mln zł z WRPO 2014+).

Perła baroku

Zabytkowemu zespołowi klasztornemu franciszkanów na Górze Przemysła groziła w 2019 roku katastrofa budowlana. Jej powodem było ogólne pogorszenie stanu konstrukcji obiektu.

Franciszkanie zamówili nawet ekspertyzę, z której wynikało, że kościół „skręca się wokół własnej osi i zjeżdża ze wzgórza w stronę Starego Rynku”, co groziło wspomnianą katastrofą. Prawdopodobnie jedną z przyczyn takiego stanu było obniżenie poziomu Wzgórza Przemysła jeszcze w czasach pruskich, co doprowadziło do odsłonięcia części fundamentów świątyni.

Ojcowie franciszkanie na przeprowadzenie niezbędnych prac remontowo-konserwatorskich, związanych z ratowaniem cennego zabytku, pozyskali środki unijne, będące w dyspozycji zarządu województwa wielkopolskiego.

Po pracach konserwatorskich malowidła ściennie w kościele na Górze Przemysła w Poznaniu prezentują się imponująco.

Ratowanie zabytkowego zespołu zaczęło się od wylania nowych fundamentów pod filarami podtrzymującymi nawet główną na wysokości chóru. Dodatkowo wzmocniono je pionowymi, żelbetowymi konstrukcjami i spięto długimi prętami. Wokół całego zespołu klasztornego, po jego zewnętrznym i wewnętrznym obrysie, łącz-

nie z częścią podpiwniczoną, pod ciśnieniem 400 atmosfer wykonano tzw. iniekcję strumieniową 500 kolumn o bokach 1,5 m na 1,5 m. Niektóre z nich wbito w ziemię na głębokość 8 m.

Gruntowy remont przeszły kaplica adoracji Najświętszego Sakramentu i zakrystia. Wykonano też czasochłonne prace konserwatorskie malowideł ściennych, polegające na przyklejaniu tynku z polichromiami do murów. Trzeba było również wymienić zniszczone instalacje oraz naprawić kamienne posadzki i ławki.

Franciszkanie zamówili ekspertyzę, z której wynikało, że kościół „skręca się wokół własnej osi i zjeżdża ze wzgórza w stronę Starego Rynku”

2 października marszałek Marek Woźniak i wicemarszałek Wojciech Jankowiak uczestniczyli w uroczystości poświęcenia poznańskiej perły baroku. Mszy św. przewodniczył abp Stanisław Gądecki,

metropolita poznański. Po mszy św. ojcowie franciszkanie zaprosili uczestników wydarzenia na widowisko prezentowane na fasadzie kościoła, ukazujące 400 lat historii klasztoru w Poznaniu.

Kilka dni później Marek Woźniak odebrał medal „Amore pro amore” („Miłość za miłość”), jako wyraz wdzięczności ojców franciszkanów z Prowincji św. Maksymiliana Marii Kolbego Zakonu Braci Mniejszych Konwentualnych w Polsce za otrzymaną pomoc unijną.

Odkrycia w Kaliszu

Dwa lata wcześniej z zakończonych prac remontowych cieszyli się ojcowie franciszkanie z Kalisza. 8,8 mln zł dofinansowania unijnego z WRPO 2014+ przeznaczili na renowację i konserwację zarówno swojej świątyni, jak i samych budynków klasztornych. A nie były one gruntownie remontowane od ponad 50 lat. W odnowionej świątyni wzrok przyciągają barokowa kolorystyka głównego ołtarza, zdobione organy i konfesjonały, a także pełne blasku sklepienia i ściany naw.

Remont świątyni przyniósł również niespodzianki, o których pisaliśmy na łamach „Monitora”. Są to m.in. odkryte krypty pod obecnym prezbiterium kościoła i w kaplicy Męki Pańskiej oraz wysokie na 16 metrów malowidło z przełomu XIII i XIV w., przedstawiające św. Krzysztofa z Dzieciątkiem na ręku i z kwitnącą lilią.

MARK

„Impulsy” już za rok

Charakterystyczna białoczerwona flota Kolei Wielkopolskich wzbogaci się o dwa nowe pociągi.

Co może być alternatywą dla jazdy autem i rosnących cen paliw? Na pewno podróż pociągiem. Widać to na przykładzie samorządowej spółki Koleje Wielkopolskie, która w ostatnich 10 latach przewiozła ponad 70 mln pasażerów. Ten sukces był możliwy m.in. dzięki wymianie taboru na bardziej nowoczesny.

– Do tej pory wydaliśmy już ponad miliard złotych na wszystkie przedsięwzięcia kolejowe – mówi marszałek Marek Woźniak. – Większość pochodzi z budżetu UE.

Marszałek Marek Woźniak i wicemarszałek Wojciech Jankowiak wręczali przedstawicielom spółki symboliczny czek unijny.

Już wkrótce nasz rodzimy przewoźnik powiększy swój tabor o dwa pociągi „impuls” z Newagu. Pojazdy będą miały niemal po 60 metrów długości, 160 miejsc siedzących, tyle samo stojących.

Będą rozpędzać się do 120 km/h i kosztować ponad 47 mln zł, z czego blisko 33 mln zł dołoży UE.

„Impulsy” dotrą do Wielkopolski w ciągu kilkunastu miesięcy.

MARK

Czas wielkich zmian

Ukazał się nowy numer unijnego e-magazynu „Nasz Region”.

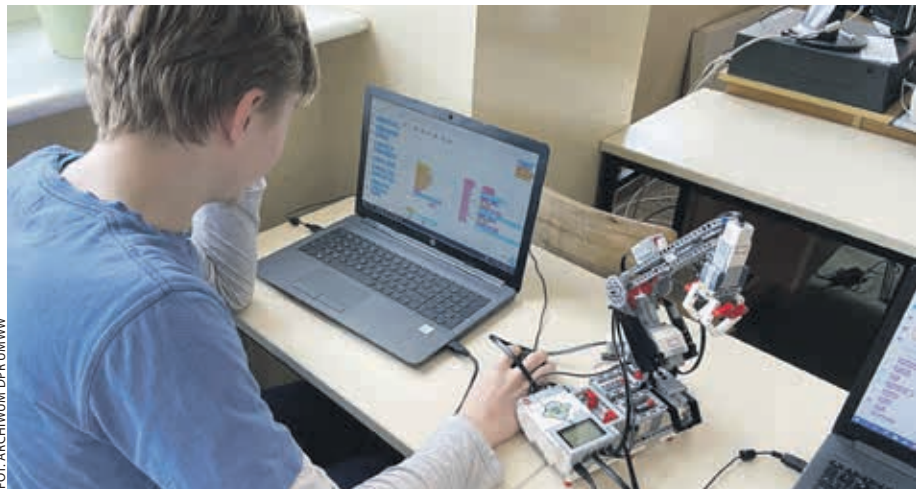
Tętniące życiem zrewitalizowane miejskie przestrzenie, nowoczesne węzły przesiadkowe i kosmiczne projekty Politechniki Poznańskiej. O tych i wielu innych unijnych przedsięwzięciach, realizowanych w województwie z udziałem funduszy z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+, można poczytać na łamach najnowszego wydania e-magazynu „Nasz Region”.

Wydawnictwo jest dostępne na stronie internetowej wrpo.wielkopolskie.pl oraz na portalach lokalnych.

Są jeszcze konkursy

Beneficjenci mają jedną z ostatnich szans na pozyskanie dotacji unijnej.

Dobry sprzęt informatyczny jest podstawą do organizacji zajęć w szkołach zawodowych.

Kończą się pieniądze unijne na konkursy z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Do końca roku zostanie ogłoszonych sześć konkursów, w których będzie można pozyskać ponad 106 mln zł. Dotacje będzie można przeznaczyć m.in. na wsparcie infrastruktury B+R, środowiskowe centra zdrowia psychicznego dla dzieci, a nawet termomodernizację budynków.

Już teraz można aplikować w dwóch konkursach. Z otrzymanych dotacji skorzystają głównie uczniowie szkół zawodowych.

Lekcje zdalne

W czasie lockdownu spowodowanego koronawirusem szkoły w błyskawicznym tempie musiały przejść na nauczanie zdalne. Dla wielu rodzin, szczególnie tych z kilkorgiem dzieci w wieku szkolnym, kłopotem był jednak brak odpowiedniego sprzętu. W konsekwencji nie każdy miał dostęp do laptopów, tabletów czy słuchawek. To utrudniało prowadzenie zajęć. Oczywiście, uczniowie jakoś sobie radzili. Tylko że korzystanie

np. ze smartfonów nie było najlepszym rozwiązaniem, zwłaszcza dla uczniów szkół zawodowych, którzy wykorzystują oprogramowanie znacznie bardziej zaawansowane.

Pomocne dla tego typu szkół z regionu było wsparcie UE na zakup sprzętu do or-

zędów graficznych. Sprzęt jest do dyspozycji uczniów – zarówno w trakcie lockdownu, jak i podczas roku szkolnego. W trakcie nauki zdalnej sprzęt jest wypożyczany uczniom do domów, natomiast w trakcie nauki stacjonarnej laptopy pozwalają na utworzenie no-

Do końca roku zostanie ogłoszonych sześć konkursów WRPO 2014+, w których do podziału będzie ponad 106 mln zł

ganizacji zajęć. W konkursie w ramach WRPO 2014+ z marszałkowskiej puli przeznaczono na ten cel około 30 mln zł. Pieniądze były wypłacane w trybie nadzwyczajnym. Wszystko po to, aby komputery trafiły do uczniów jak najszybciej.

Jednym z beneficjentów, który w bardzo dużym stopniu skorzystał ze wsparcia dla szkół zawodowych, był powiat gostyński. Do kilku placówek trafiło tu ponad 100 laptopów, kilkanaście tabletów oraz tab-

wych pracowni komputerowych w szkołach.

Nowe konkursy

Trzeba być przygotowanym na powrót nauki zdalnej. Z tego powodu placówki zajmujące się kształceniem zawodowym uczniów powinny zainteresować się nowym konkursem z WRPO 2014+ w ramach działania „Kształcenie zawodowe młodzieży – tryb konkursowy oraz tryb nadzwyczajny w zakresie epidemii COVID-19”.

Celem jest wsparcie uczniów i nauczycieli poprzez różnego rodzaju projekty. Nie tylko dotyczące sprzętu, ale również poprzez dofinansowanie staży czy szkoleń. Na ten cel z unijnej kasy przeznaczono 4,3 mln zł. Więcej szczegółów na stronie wrpo.wielkopolskie.pl – w zakładce „konkursy i nabor”. W tym samym miejscu można też znaleźć informacje o podobnym konkursie, ale adresowanym do mieszkańców aglomeracji poznańskiej.

MARK

Fundusze Europejskie na skróty

► **Kostrzyn:** to kolejna miejscowość w regionie, w której otwarto „Kino za rogiem”. Projekt budowy sieci małych kin społecznościowych na terenie 26 wielkopolskich gmin realizowany jest przez Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Wielkopolski (dotacja unijna z WRPO 2014+ to blisko 4 mln zł). Przypomnijmy, że kina powstają w ramach istniejącej już infrastruktury publicznej. Wyposażone są w profesjonalne urządzenia do emisji obrazu i dźwięku, w jakości cyfrowej. Podobnie jest w Kostrzynie. Warto podkreślić, że „Kino za rogiem” to bardzo dobre miejsce do spędzania wolnego czasu wspólnie z bliskimi, ze znajomymi, a bilety są w przystępnej cenie.

► **Lewków:** dobiega końca remont Zespołu Pałacowo-Parkowego w Lewkowie. Ta zielona przestrzeń została właśnie otwarta dla zwiedzających, którzy w malowniczym miejscu – niedostępnym w ostatnim czasie – znowu mogą spędzić wolne chwile. Odtworzono np. nasadzenia drzew na wzór tych, które znajdowały się w parku wiele lat temu, zamontowano też nowe ławki oraz kwietniki. Ostatni remont generalny obiekt przeszedł ponad 30 lat temu. Przy wsparciu funduszy europejskich (blisko 15 mln zł z WRPO 2014+) pałac przeszedł prawdziwą metamorfozę i odzyskał dawny blask. Odnowiono wnętrze oraz teren wokół obiektu.

► **Wronki:** zgodnie z planem przebiega budowa obwodnicy miasta i jej obiektów: mostu nad Wartą (na zdjęciu) i wiaduktu nad linią kolejową. Prace są zaawansowane w 75 procentach i wszystko wskazuje na to, że powinny zakończyć się w połowie przyszłego roku. Inwestycja Samorządu Województwa Wielkopolskiego kosztuje 82 mln zł, z czego dotacja unijna z WRPO 2014+ wynosi 66,5 mln zł.

► **Piła:** wkrótce rozpocznie się w mieście budowa Powiatowego Centrum Innowacji Technologicznych. W tej sprawie podpisano umowę z wykonawcą inwestycji. Za dwa lata uczniowie z północnej Wielkopolski będą mieli jedno z najlepszych warunków do zdobywania wiedzy na kierunkach technicznych. Inwestycja zostanie przeprowadzona w dwóch etapach. Pierwszy obejmie przebudowę pomieszczeń w istniejącym budynku Powiatowego Centrum Edukacji przy ulicy Ceglanej oraz rozbiorów dwóch budynków mu towarzyszących. Łączna powierzchnia użytkowa obiektu wyniesie 2,6 tys. m². W drugim etapie powstanie nowy obiekt o powierzchni ok. 1,6 tys. m². Wartość całego projektu to blisko 28 mln zł, z czego 24 mln zł stanowi dofinansowanie unijne ze środków WRPO 2014+.

► **Leszno:** miejscowy samorząd wychodzi naprzeciw osobom starszym, schorowanym, samotnym. To dla nich właśnie powstało Leszczyńskie Centrum Usług Senioralnych. Placówka przy ul. Grzybowej 4 rozpoczyna swoją działalność i zaprasza do kontaktu osoby zainteresowane skorzystaniem z jej usług. Leszczyńskie Centrum Usług Senioralnych mieści się w nowym, przestronnym budynku, dostosowanym do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych. Zarówno na powstanie obiektu, jak i na jego funkcjonowanie miasto oraz Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie pozyskały dofinansowanie z WRPO 2014+. Dzięki niemu mieszkańcy Leszna mogą skorzystać z pomocy: hospicjum domowego, dziennego domu opieki medycznej. Dostępne są: mieszkania wspomagane, usługi opiekuńcze oraz pielęgniarstwo długoterminowa opieka domowa.

► **Czempiń:** miejscowy samorząd promował swoje tereny inwestycyjne na jednym z największych targów inwestycyjnych w Europie – „Targach Nieruchomości EXPO Real” w Monachium. Wydarzenie zgromadziło setki wystawców, inwestorów oraz ekspertów od nieruchomości, planowania inwestycji czy obsługi finansowej. W taki sposób gmina Czempień planuje zachęcić inwestorów do nowo powstającej strefy gospodarczej w pobliżu węzła drogi krajowej S5. Udział w targach jest kluczowym elementem prowadzonej kampanii promocyjnej projektu pn.: „Uzbrojenie terenu inwestycyjnego w Głuchowie w pobliżu węzła Czempień na drodze ekspresowej S5”, dofinansowanego ze środków unijnych w kwocie ponad 2,7 mln zł.

MARK

CZTERY SZANSE

W najbliższym czasie warto odwiedzić stronę wrpo.wielkopolskie.pl, a konkretnie zakładkę „konkursy i nabor”. W tym miejscu pojawiają się szczegóły aż czterech naborów dofinansowanych z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020. Około 50 mln zł zostanie przeznaczonych na kompleksową termomodernizację budynków użyteczności publicznej. Do końca roku zostanie ogłoszony również konkurs na powstanie kolejnych środowiskowych centrów zdrowia psychicznego dla dzieci. Placówki niezwykle ważne i potrzebne, stąd też łączny budżet unijny na ten cel to 40 mln zł. 7 mln zł wyniesie ogólne wsparcie na infrastrukturę B+R, a 3,5 mln zł na pomoc osobom, które straciły pracę.

INNA STRONA SAMORZĄDU

USŁYSZANE

Nie wiemy, czy to zbieg okoliczności, czy może jakaś nowa moda, ale w ostatnich tygodniach często ktoś honoruje marszałka Marka Woźniaka a to medalem, a to statuetką, a to odznaką. Działkowcy, franciszkanie, kawalerowie maltańscy, naukowcy... To grupy, które za ledwie w ostatnim miesiącu pospieszyły z honorami dla włodarza województwa (dla uczciwości dodajmy, że często też dla innych VIP-ów).

Wiemy natomiast z pewnością, że gdyby w kolejce ustawiali się kolejni pragnący docenić marszałka, trudno będzie im w wyrazach

Marszałek Marek Woźniak z nagrodą przekazaną przez rektora Uniwersytetu Medycznego prof. Andrzeja Tykarskiego.

uznania przebić przedstawiciela Uniwersytetu Medycznego im. Karola Mar-

cinowskiego w Poznaniu... Podczas październikowej inauguracji roku akademickie-

go uczelnia ta uhonorowała kilka osób Nagrodą Komedy. Wygłaszający laudację na cześć Marka Woźniaka prorektor szkoły prof. Zbigniew Krasinski barwnie opisywał wkład laureata w rozwój regionu i uczelni. Wystąpienie spuentował żartem, że powinno się wystosować petycję do polskich bardów Andrzeja Sikorowskiego i Grzegorza Turnaua, aby artyści napisali kolejną część utworu o nieprzeniesieniu stolicy do Krakowa, ale dotyczącą... Poznania. – Mogłaby ona mieć tytuł „Nie przenoście nam marszałka do Brukseli” – stwierdził profesor.

PODSŁUCHANE

– Mamy problemy z zewnętrznymi systemami danych: czasami coś się zawiesi i np. przez 2 godziny pracownik próbuje odświeżyć domenę, bezskutecznie zresztą – zdradziła podczas październikowych obrad sejmikowej Komisji Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej Małgorzata Knapczyk, dyrektor Departamentu Korzystania i Informacji o Środowisku UMWW.

– Potwierdzam, to dość irytujące zjawisko, też mam z tym kłopoty jako przedsiębiorca – dodał radny Andrzej Pichet.

– A może taki system działa jak... maszyna losująca i trzeba cierpliwie czekać na wygraną? – zastanawiał się rozbawiony radny Henryk Szopiński.

– Nie sądzę, potrzebujemy przez to więcej pracowników, by wprowadzić zwykłe dane – prostowała Małgorzata Knapczyk.

– Jeśli zatrudnicie też emeryta, to chętnie się zgłoszę i pomogę – podsumował z uśmiechem dyskusję przewodniczący komisji Henryk Szymański.

Radny to fachowiec z wieloletnim stażem w samorządzie i zapewne poradziłby sobie z takim zadaniem, niemniej chcielibyśmy nieśmiało przypomnieć i ostrzec zarazem, że takie dorobienie paru złotych do emerytury na etacie w urzędzie wiązałoby się z utratą przez niego sejmikowego mandatu.

WRĘCZONE

Gdy 5 października Paulina Stochnialek z zarządu województwa dziękowała w UMWW za pracę dyspozytorom ratunkowym, którzy spod kurateli samorządu przeszli pod nadzór wojewody, oprócz dyplomów wręczyła im statuetki pelikana. Dlaczego wybrano akurat to zwierzę? Zdradzili to sami ratownicy medyczni, opowiadając podczas uroczystości o historii i kulisach działania pogotowia. – Dobrze wiecie, że tak na was mówiliśmy – zwrócili się do odchodzących kolegów. – Bo, odbierając telefony, jak pelikan, wszystko „tykaliście”...

PODPATRZONE

Gościom podano zupę przygotowaną z warzyw „uratowanych” przed zmarnowaniem.

– Zjeść zupę czy lepiej jej nie próbować? – to pytanie nurtowało przez chwilę samorządowców i dziennikarzy, którzy pod koniec września spotkali się w poznańskiej restauracji Concordia Taste w ramach przygotowań do obchodów „Międzynarodowego dnia świadomości na temat strat i marnowania żywności”.

Gdy gościom podano zupę przygotowaną z warzyw „uratowanych” przed zmarnowaniem, operator poznańskiej TVP rzekł: – No to teraz nagrody, czy i jak gościom smakuje to danie.

– Sekundę, i my to teraz mamy sami jeść przed kamerami? – zaniepokoił się, choć z uśmiechem, wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

– To może najpierw niech pan Tomasz, jako szef restau-

racji, spróbuje dania, które kucharz przygotował. My chwilę zaczekamy – zażartował prezes zarządu Wielkopolskiego Banku Żywności

Mieczysław Augustyn. Ostrecznie wszyscy ze smakiem zjedli swoją porcję, a chętni mogli nawet dostać... dolewkę.

RYŚ. MAREK GRELA

MONITORUJEMY RADNYCH

Zofia Szalczyk:

Nikomu nie mówiłam, że jest matolem

- ▶ **Bliscy mówią na mnie...** po prostu Zosia.
- ▶ **W samorządzie najbardziej lubię...** pracę w komisjach sejmiku; wtedy mam też okazję do bliższego poznania innych radnych.
- ▶ **Bycie Wielkopolaninem oznacza...** dumę z faktu przynależności do tej wyjątkowej społeczności, zwłaszcza że jestem Wielkopolanką z wyboru.
- ▶ **Polityka to dla mnie...** trudna sztuka rządzenia, bo np. jak kierować regionem, aby wszyscy byli zadowoleni?
- ▶ **Gdybym musiała zmienić zawód...** to może wybrałabym prawo.
- ▶ **Gdy skończyłam 18 lat...** już byłam po żakowskich otręśnięciach i poznawałam uroki życia studenckiego, chodziłam na „fajfy” do legendarnego Nurtu. Pilnie uczyłam się zwłaszcza fizyki, z którą było mi się trudno zaprzyjaźnić.
- ▶ **Na starość...** patrzę jako na dar od Boga, cenny etap życia człowieka, który miał wielkie szczęście.
- ▶ **Żałuję...** że czas zbyt szybko biegnie.
- ▶ **Moim największym atutem jest...** zapewne pracowitość i konsekwencja oraz to, że nie mam uprzedzeń do innych ludzi.
- ▶ **Moja największa słabość to...** domowy rosół i serniczek.
- ▶ **Nikomu dotąd nie mówiłam, że...** ktoś jest cymbałem, półgłówkiem, matolem itp.
- ▶ **Wierzę, że...** Polska pozostanie w UE.
- ▶ **Mam nadzieję...** nadal na spokojne wypicie kenijskiej herbatki i podziwianie przy tym śniegów na Kilimandżaro.
- ▶ **Kocham...** męża Tadeusza i bliskich, wspólne z nimi świętowanie, domowe pielesze. To daje mi siłę do działania.

Zofia Szalczyk
▶ ur. 29 listopada 1948 r., Złoty Potok
▶ emeryt
▶ wybrana z listy PSL, w okręgu nr 6
▶ 11.027 głosów

MONITOR WIELKOPOLSKI – MAGAZYN SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku

al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 62 67 030, fax 61 62 67 031

Rada Programowa: Adam Cukier, Zbigniew Czerwiński (sekretarz), Marek Gola, Krzysztof Grabowski

(zastępca przewodniczącej), Zofia Itman, Tatiana Sokołowska (przewodnicząca)

Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)

Adres redakcji: al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, pokój 842, tel. 61 62 67 036,

fax 61 62 67 031, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl

Materiałów nie zamówionych nie odesyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.

Projekt graficzny: Zofia Komorowska **Skład:** Rafał Ołocki

NAJLEPSZE KAWAŁKI Z INNEJ STRONY SAMORZĄDU

www.monitorwielkopolski.pl